

ELEKTRIM S.A.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA
31 GRUDNIA 2016 ROKU**

WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Warszawa, dnia 2 czerwca 2017 roku

ELEKTRIM S.A.	1
WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	5
1. Informacje Ogólne	5
2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	5
3. JEDNOSTKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	5
4. JEDNOSTKI INNE NIŻ JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANE, W KTÓRYCH JEDNOSTKI POWIĄZANE POSIADAJĄ MNIEJ NIŻ 20% UDZIAŁÓW (AKCJI)	7
5. JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANE WYŁĄCZONE ZE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	7
6. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY/ POŁĄCZENIE SPÓŁEK HANDLOWYCH	8
7. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI.....	9
7.1. Format oraz podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
7.2. Zasady konsolidacji	9
7.3. Wartości niematerialne i prawne	10
7.4. Wartość firmy	10
7.5. Środki trwałe	11
7.6. Środki trwałe w budowie.....	11
7.7. Inwestycje w nieruchomości	12
7.8. Utrata wartości aktywów trwałych.....	12
7.9. Inwestycje w jednostkach zależnych i współzależnych nie objętych konsolidacją i inne inwestycje długoterminowe.....	12
7.10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	12
7.11. Inwestycje krótkoterminowe (z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych)	12
7.12. Aktywa finansowe	13
7.13. Leasing	14
7.14. Zapasy	14
7.15. Należności krótco- i długoterminowe	14
7.16. Transakcje w walucie obcej.....	14
7.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	15
7.18. Rozliczenia międzyokresowe	15
7.19. Kapitał podstawowy	16
7.20. Rezerwy.....	16
7.21. Kredyty bankowe i pożyczki oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	17
7.22. Ujemna wartość firmy	18
7.23. Uznawanie przychodów (kontrakty długoterminowe)	18
7.24. Uznawanie przychodów (rekompensaty z tytułu zakończenia długoterminowych kontraktów na dostawę energii – KDT)	19
7.25. Koszty finansowania zewnętrznego	19

7.26. Wbudowane instrumenty pochodne	20
7.27. Odroczone podatek dochodowy	20
7.28. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	22
7.29. Łączenie się spółek.....	23
8. ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI W ROKU OBROTOWYM.....	23
9. KRYTERIA WYŁĄCZEŃ JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH ZE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	23
Skonsolidowany bilans.....	24
Skonsolidowany rachunek zysków i strat (wariant kalkulacyjny)	27
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale (funduszu) własnym.....	28
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia).....	30
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA.....	32
1. INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH DOTYCZĄCYCH LAT UBIEGŁYCH UJĘTYCH W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO	32
2. INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH JAKIE NASTAPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, NIE UWZGLĘDNIONYCH W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM	32
3. Korekta błędu.....	32
4. PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH ZA ROK POPRZEDZAJĄCY Z DANymi SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA BIEŻĄCY ROK OBROTOWY	32
5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	33
6. Wartość Firmy jednostek podporządkowanych	37
7. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	37
8. INWESTYCJE.....	41
8.1. Inwestycje długoterminowe.....	41
8.2. Inwestycje krótkoterminowe	42
9. KAPITAŁY	43
10. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI oraz inne zobowiązania finansowe	44
11. REZERWY	47
12. ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI i ZAPASÓW	48
13. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA SOCJALNE	48
14. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE	49
15. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, W TYM RÓWNIEŻ UDZIELONE PRZEZ JEDNOSTKI POWIĄZANE GWARANCJE I PORĘCZENIA, TAKŻE WEKSŁOWE ORAZ ZOBOWIĄZANIA WOBEC BUDŻETU PAŃSTWA LUB JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	49
16. ZOBOWIĄZANIA ZABEZPIECZONE NA MAJĄTKU GRUPY	52
17. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE.....	53
18. STRUKTURA RZECZOWA I TERYTORIALNA SPRZEDAŻY	57

19. INFORMACJE O PRZYCHODACH, KOSZTACH I WYNIKACH DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ W ROKU OBROTOWYM LUB PRZEWIDZIANEJ DO ZANIECHANIA W ROKU NASTĘPNYM	58
20. PODATEK DOCHODOWY	58
21. KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM.....	60
22. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	60
23. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	60
24. PRZYCHODY FINANSOWE.....	61
25. KOSZTY FINANSOWE	61
26. STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	62
27. INFORMACJE O PRZECIĘTNYM ZATRUDNIENIU, Z PODZIAŁEM NA GRUPY ZAWODOWE.....	62
28. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	62
29. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONYCH LUB NALEŻNYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁEK HANDLOWYCH	62
30. INFORMACJE O POŻYCZKACH I ŚWIADCZENIACH O PODOBNYM CHARAKTERZE UDZIELONYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ALBO ADMINISTRUJĄCYCH SPÓŁEK HANDLOWYCH	63
31. INFORMACJE O WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH, KTÓRE NIE PODLEGAJĄ KONSOLIDACJI.....	63
32. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ I TRANSAKCIACH ZE STRONAMI POWIĄZANYMI	63
33. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY.....	65
34. INSTRUMENTY FINANSOWE.....	65
35. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM	68

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Elektrim S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Elektrim S.A. („Jednostka dominująca”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 16 listopada 1945 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000039329. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000144058. Siedziba Jednostki dominującej mieści się pod adresem 00-834 Warszawa, ul. Pańska 77/79.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz jednostek powiązanych jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności statutowej Spółki jest:

- wytwarzanie energii elektrycznej
- przesyłanie energii elektrycznej
- dystrybucja energii elektrycznej
- telefonia stacjonarna i telegrafia
- telefonia ruchoma
- transmisja danych i teleinformatyka
- radiotelekomunikacja
- telewizja kablowa
- pozostałe usługi telekomunikacyjne
- pozostałe formy udzielania kredytów
- pozostałe pośrednictwo finansowe, gdzie indziej nie sklasyfikowane
- działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek
- działalność w zakresie oprogramowania
- pozostała działalność związana z informatyką
- badanie rynku i opinii publicznej
- działalność związana z zarządzaniem holdingami.

Kluczowy element strategii Grupy stanowi działalność w sektorach nieruchomości i telekomunikacyjnym.

2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2016 roku.

W związku ze zdarzeniami opisanymi w nocie 18 dodatkowych informacji i objaśnień, Spółka na dzień 31 grudnia 2016 roku ujęła w sprawozdaniu finansowym zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego zarówno za rok 2006, jak i za rok 2011 w łącznej kwocie 1 324 milionów złotych. W ocenie Zarządu – popartej opiniami doradców prawnych i podatkowych Spółki – rozliczenia podatkowe Spółki za rok 2006 i 2011 zostały dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i ostatecznie nie powinny powodować wpływu korzyści ekonomicznych dla Spółki. W przypadku braku ostatecznego korzystnego dla Spółki rozstrzygnięcia przedmiotowych postępowań podatkowych, Spółka musiałaby uregulować zaległe zobowiązania, co wiązałoby się z istotnym ograniczeniem prowadzonej działalności oraz koniecznością upłynnienia posiadanych aktywów. Dla możliwości wykonania powyższych zobowiązań podatkowych, Spółka musiałaby sprzedać zdecydowaną większość posiadanych przez siebie aktywów nieoperacyjnych. Wartościowe aktywa posiadane przez Elektrim to udziały w spółkach zależnych i nieruchomości, które z uwagi na swój charakter są trudno zbywalne. W przypadku szybkiej sprzedaży udziałów, akcji i nieruchomości, Elektrim poniósłby na takich operacjach znaczną stratę, gdyż uwzględniając okoliczności, potencjalny nabywca byłby skłonny zapłacić za nie znacznie mniej niż wynosi ich rzeczywista wartość.

Zakładane operacyjne przepływy pieniężne pozwalają na kontynuowanie bieżącej działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Ponadto Spółka w ramach swojej Grupy Kapitałowej realizuje, poprzez swoje spółki zależne, wiele znaczących projektów deweloperskich. Wszystkie te projekty powinny wygenerować w ciągu najbliższych lat znaczące zyski, a w konsekwencji wzrost aktywów Spółki.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Zarządu, założenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości jest zasadne i tym samym sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2016 roku.

3. JEDNOSTKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych. Udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Inwestycje w niżej wymienionych jednostkach są dokonane na czas nieograniczony. Szczegółowe informacje na temat jednostek zależnych i stowarzyszonych przedstawiono poniżej:

31 grudnia 2016 roku

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Jednostki dominującej w	
			kapitale podstawowym	liczbie głosów
<u>Zależne</u>				
1. Port Praski Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,94%	99,94%
2. Port Praski Inwestycje Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,94%	99,94%
3. Port Praski Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,91%	99,88%
4. Port Praski Sp. z o.o. Białystok Sk.	Warszawa	Działalność deweloperska	49,97%	n/d
5. Port Praski Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	99,94%	99,94%
6. Port Praski Hotel Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,94%	99,94%
7. Pantanomo Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	99,94%	99,94%
8. Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Działalność inwestycyjna	99,94%	99,94%
9. Laris Investments Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,94%	99,94%
10. Blue Jet Charters Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem powierzchni hangarowej i biurowej	99,94%	99,94%
11. JK Project Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,94%	99,94%
12. Laris Property Management Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,94%	99,94%
13. SPV Grodzisk Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska i dzierżawa	98,94%	98,94%
14. Elektrim-Megadex S.A.	Warszawa	Wcześniej działalność produkcyjna, aktualnie spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	98,70%	98,70%
15. Megadex Expo Sp. z o.o.	Gdynia	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,68%	99,68%
16. Megadex Serwis Sp. z o.o.	Warszawa	Handel	99,34%	99,34%
17. Megadex Development Sp. z o.o.	Warszawa	Handel, wynajem	99,89%	99,89%
18. Megadex SPV Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,93%	99,93%
19. Megadex Księży Młyn Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,93%	99,93%
20. Embud Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność holdingowa	99,91%	99,91%
21. Enelka Taahhüt Imalat ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	Działalność deweloperska	99,95%	99,95%
22. Anokymma Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
23. Argumenol Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
24. Centrum Zdrowia i Relaksu Verano Sp. z o.o.	Kołobrzeg	Działalność sanatoryjno-uzdrowiskowa	99,37%	99,37%
25. Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.*	Konin	Zespół elektrowni	51,55%	51,55%
26. Harmony-Warszawa-Konstruktorska Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,94%	99,94%
27. Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	n/d

28. Fizan Limited	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
29. IB8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	n/d
30. Polynon Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
31. Progoria Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
32. Justiana Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
33. Iceneus Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%

***W skład Grupy PAK na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodziły następujące podmioty zależne:**

Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.*	Konin	Usługi remontowo-budowlane		
.Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń „EL PAK” sp. z o.o.	Konin	Usługi w zakresie serwisu automatyki przemysłowej i urządzeń elektrycznych		
Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	Konin	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej z nowego bloku 464 MW		
„PAK – HOLDCO” sp. z o.o.	Konin	Działalność holdingowa		
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	Konin	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych		
„PAK Centrum Usług Informatycznych” sp. z o.o. w likwidacji	Konin	Usługi w zakresie obsługi informatycznej		
„PAK Centrum Badań Jakości” sp. z o.o. w likwidacji	Konin	Badania i analizy chemiczne		
„PAK GÓRNICtwo” sp. z o.o.	Konin	Wydobycie węgla		
Energoinwest Serwis sp. z o.o.	Konin	Usługi remontowo-budowlane		
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A.	Kleczew	Wydobycie węgla brunatnego		
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów S.A.	Turek	Wydobycie węgla brunatnego		
Ochrona Osób i Mienia „ASEKURACJA” sp. z o.o. w likwidacji	Kleczew	Ochrona osób i mienia		
„Aquakon” sp. z o.o.	Sompolno Police	Produkcja i handel wodami mineralnymi		
Eko-Surowce Sp. z o.o.	Kleczew	Transport kolejowy węgla brunatnego, usługi wulkanizacyjne, sprzedaż węgla		
KWE sp. z o.o.	Kleczew	Farmy wiatrowe, produkcja energii elektrycznej		
PAK-Volt S.A.	Warszawa	Sprzedaż energii elektrycznej		
EL PAK Serwis sp. z o.o.	Konin	Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych, naprawa i konserwacja maszyn		

31 grudnia 2015 roku

<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Udział bezpośredni i pośredni Jednostki dominującej w kapitale podstawowym</i>	
<u>Zależne</u>				<i>liczbie głosów</i>
1. Port Praski Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,93%	99,93%
2. Port Praski Inwestycje Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,93%	99,93%
3. Port Praski Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,88%	99,88%
4. Port Praski Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,93%	99,93%
5. Pantanomo Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	99,93%	99,93%

6. Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Działalność inwestycyjna	99,93%	99,93%
7. Laris Investments Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,93%	99,93%
8. Blue Jet Charters Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem powierzchni hangarowej i biurowej	99,93%	99,93%
9. JK Project Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,93%	99,93%
10. Laris Property Management Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,93%	99,93%
11. SPV Grodzisk Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska i dzierżawa	98,93%	98,93%
12. Elektrim-Megadex S.A.	Warszawa	Wcześniej działalność produkcyjna, aktualnie spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	98,70%	98,70%
13. Megadex Expo Sp. z o.o.	Gdynia	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,94%	99,94%
14. Megadex Serwis Sp. z o.o.	Warszawa	Handel, wynajem	98,17%	98,17%
15. Megadex Development Sp. z o.o.	Warszawa	Handel	99,89%	99,89%
16. Megadex SPV Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,81%	99,81%
17. Megadex Księży Młyn Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,81%	99,81%
18. Embud Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność holdingowa	99,88%	99,88%
19. Enelka Taahhüt İmalat ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	Działalność deweloperska	99,93%	99,93%
20. Emkon Enerji İnşaat Taahhüt Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	Działalność deweloperska, aktualnie spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	99,89%	99,89%
21. Anokymma Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
22. Argumenol Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
23. Centrum Zdrowia i Relaksu Verano Sp. z o.o.	Kołobrzeg	Działalność sanatoryjno-uzdrowskowa	74,92%	74,92%
24. Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.*	Konin	Zespół elektrowni	51,16%	51,16%
25. Harmony-Warszawa-Konstruktorska Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,93%	n/d
26. Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	n/d
27. Ipopema 116 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	n/d
28. Fizan Limited	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	n/d
29. IB8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	n/d
30. Energia-Nova S.A. [w likwidacji]	Łódź	zlikwidowana	n/d	99,89%

4. JEDNOSTKI INNE NIŻ JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANE, W KTÓRYCH JEDNOSTKI POWIĄZANE POSIADAJĄ MNIEJ NIŻ 20% UDZIAŁÓW (AKCJI)

Wykaz jednostek, w których Jednostka dominująca lub spółki powiązane posiadają mniej niż 20% udziałów/akcji:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział Jednostki dominującej na dzień bilansowy w	
		kapitale podstawowym	liczbie głosów
Tower Service Sp. z o.o.	Warszawa	13,40%	13,40%
Cyfrowy Polsat S.A.	Warszawa	9,07%	7,09%

5. JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANE WYŁĄCZONE ZE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Następujące jednostki podporządkowane nie zostały objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

Nazwa	Siedziba	Procentowy udział w kapitale podstawowym	Podstawa wyłączenia
<u>Zależne:</u>			

1. Easy Net S.A.	Warszawa	100,00%	zgodnie z art. 57.2. występują ograniczenia w sprawowaniu kontroli nad majątkiem jednostek
2. Elektrim Online Sp. z o.o.	Warszawa	100,00%	
3. AGS New Media Sp. z o.o.	Warszawa	100,00%	
4. Emkon Enerji İnşaat Taahüt Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	100,00%	

Procentowy udział Jednostki dominującej w prawach głosu na zgromadzeniu wspólników lub akcjonariuszy danej spółki odpowiada jej udziałowi w kapitale zakładowym tej spółki.

6. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY/ POŁĄCZENIE SPÓLEK HANDLOWYCH

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono skonsolidowane sprawozdanie finansowe wystąpiły następujące zmiany w strukturze kapitałowej oraz połączenia jednostek gospodarczych:

Zbycie certyfikatów funduszu inwestycyjnego Ipopema 116 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych („Ipopema 116 FIZ AN”)

W dniu 31 maja 2016 roku Grupa zbyła wszystkie posiadane certyfikaty wyemitowane przez Ipopema 116 FIZ AN. W ten sposób Argumenol Ltd. przestał być uczestnikiem funduszu.

Transakcje sprzedaży akcji i udziałów pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej

W dniu 14 stycznia 2016 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Sp. z o.o. SKA z kwoty 56.674.000zł. do kwoty 67.377.000zł. w drodze wydania 10.307.000 nowych udziałów każdy o wartości nominalnej 1zł. Wszystkie nowoutworzone udziały zostały objęte przez Port Praski FIZ AN w zamian za wkład niepieniężny – grunty.

W dniu 18 stycznia 2016 roku Megadex Serwis Sp. z o.o. nabyła od PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. 2 478 udziałów w spółce Centrum Zdrowia i Relaksu Verano Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 3.112.368zł. za 5.027.650zł.

W dniu 14 marca 2016 roku Argumenol Ltd. nabyła od Ipopema 116 FIZ AN 5.000.000 akcji Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. po cenie 6,70zł. za akcję.

W dniu 24 marca 2016 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Megadex Serwis Sp. z o.o. z kwoty 4.785.500zł. do kwoty 9.785.500zł. w drodze wydania 10.000 nowych udziałów każdy o wartości nominalnej 500zł. Wszystkie nowoutworzone udziały zostały objęte przez Laris Investments Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 28 kwietnia 2016 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Fizan Ltd. z kwoty 125.000 euro do kwoty 825.000 euro przez wydanie 700.000 nowych udziałów zwykłych każdy o wartości nominalnej 1 euro. Wszystkie nowoutworzone udziały zostały objęte przez IB8 FIZ AN w zamian za wkład pieniężny w wysokości równowartości w złotych kwoty 700.000 euro.

W dniu 13 maja 2016 roku Anokymma Ltd. nabyła 787 certyfikatów wyemitowanych przez IB 8 FIZ AN po cenie emisyjnej 53 360,99 zł. za certyfikat w zamian za wpłatę pieniężną w wysokości 41.995.099,13 zł

W dniu 19 maja 2016 roku Argumenol Ltd. nabyła od Ipopema 116 FIZ AN 4.000.000 akcji Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. po cenie 13,05zł. za akcję.

W dniu 14 czerwca 2016 roku Elektrim-Megadex sprzedał 17.385 akcji imiennych Pollytag S.A. za kwotę 1.738.500zł.

W dniu 14 czerwca 2016 roku Megadex Serwis sprzedał 50.370 akcji imiennych Pollytag S.A. za kwotę 5.037.000zł.

W dniu 21 czerwca 2016 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Fizan Ltd. z kwoty 825.000 euro do kwoty 954.897 euro w drodze wydania 129.897 nowych udziałów każdy o wartości nominalnej 1 euro. Wszystkie nowoutworzone zostały objęte przez Anokymmę Ltd. po cenie 480 euro każdy w zamian za wkład niepieniężny w postaci wierzytelności o wartości nominalnej 53.900.537,20 euro i udziałów spółki Megadex SPV Sp. z o.o. o wartości 8.450.000 euro oraz wkład pieniężny w wysokości równowartości w złotych kwoty 22,80 euro.

W dniu 4 października 2016 roku Megadex Serwis Sp. z o.o. dokonała skupu 9.519 akcji własnych o wartości 4.759.500 zł. od Elektrim-Megadex Sp. z o.o. w zamian za obniżenie zobowiązań z tytułu pożyczek.

Utworzenie nowej spółki

W dniu 2 marca 2016 roku została utworzona spółka Polynon Investments Limited. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął IB 8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 7 marca 2016 roku została utworzona spółka Justiana Investments Limited. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął IB 8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 8 marca 2016 roku została utworzona spółka Progoria Investments Limited. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął IB 8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 26 października 2016 roku została utworzona spółka Embud 2 Sp. z o.o. 51% udziałów w kapitale podstawowym objął Argumenol Ltd.

W dniu 4 listopada 2016 roku została utworzona spółka Port Praski II Sp. z o.o. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 17 listopada 2016 roku została utworzona spółka Port Praski Hotel Sp. z o.o. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 22 listopada 2016 roku zostały utworzone spółki Port Praski City Sp. z o.o., Port Praski Doki Sp. z o.o. i Port Praski Media Park Sp. z o.o. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 23 listopada 2016 została utworzona spółka Port Praski City II Sp. z o.o. 100% udziałów w kapitale podstawowym objął Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

7. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI

7.1. Format oraz podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 – dalej „UoR”) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 września 2009 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych (Dz.U. z 2009 roku, nr 169, poz. 1327).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- wartości niematerialnych i prawnych (nota 7.3),
- środków trwałych (nota 7.5),
- inwestycji w nieruchomości (nota 7.7),
- inwestycji w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją i innych inwestycji długoterminowych (nota 7.9),
- inwestycji w jednostkach stowarzyszonych (nota 7.10),
- innych inwestycji krótkoterminowych (z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych) (nota 7.11),
- instrumentów finansowych (nota 7.12, 7.21, 7.24 - 7.26).

Rachunek zysków i strat Grupa sporządziła w wariantcie kalkulacyjnym.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono metodą pośrednią.

7.2. Zasady konsolidacji

Jednostki zależne podlegają konsolidacji pełnej w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę dominującą do czasu ustania tej kontroli. Aktywa i zobowiązania spółki zależnej na dzień włączenia jej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego ujmowane są według wartości godziwej. Różnica między wartością godziwą tych aktywów i zobowiązań oraz ceną nabycia udziałów powoduje powstanie wartości firmy lub ujemnej wartości firmy, które są wykazywane w odrębnej pozycji skonsolidowanego bilansu odpowiednio

jako „wartość firmy jednostek podporządkowanych” lub „ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych”.

Na potrzeby rozliczenia nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą spółka stosuje metodę łączenia udziałów.

Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych wyceniane są metodą praw własności.

Stosowane przez spółki Anokymma Limited, Argumenol Limited, Fizan Limited oraz Enelka Taahhüt Imalat ve Tic. Ltd. Şti., zasady rachunkowości różnią się od stosowanych przez Grupę Kapitałową. Sprawozdanie finansowe tych spółek zostało przekształcone w taki sposób, by wyeliminować istotne różnice w zasadach rachunkowości stosowanych przez spółkę i Grupę Kapitałową.

W toku konsolidacji wyeliminowane zostały wszystkie istotne transakcje między jednostkami objętymi konsolidacją.

7.3. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Grupy Kapitałowej korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

Koszty zakończonych prac rozwojowych	5 lat
Patenty, licencje, znaki firmowe	2-5 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-5 lat
Inne wartości niematerialne i prawne	2-5 lat

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są przedmiotem przeglądu na koniec każdego roku obrotowego w celu weryfikacji, czy zastosowane metody i okres amortyzacji są zgodne z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez dane wartości niematerialne i prawne.

Na dzień bilansowy Jednostka dominująca każdorazowo ocenia, czy wartość bilansowa wykazanych aktywów nie przekracza wartości przewidywanych przyszłych korzyści ekonomicznych. Jeśli istnieją przesłanki, które by na to wskazywały, wartość bilansowa aktywów jest obniżana do ceny sprzedaży netto. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości są ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych.

7.4. Wartość firmy

Wartość firmy jest to nadwyżka ceny nabycia jednostki lub zorganizowanej jej części nad niższą od niej wartością przejętych aktywów netto wycenionych według wartości godziwych. Wykazuje się ją w aktywach bilansu w odrębnej pozycji jako „wartość firmy”. Wartość firmy, powstała w wyniku objęcia konsolidacją jednostek zależnych, ujmowana jest w aktywach bilansu jako „wartość firmy jednostek podporządkowanych”.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności wartości firmy kształtuje się następująco:

Wartość firmy	5 lat
---------------	-------

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową. Odpisy amortyzacyjne podobnie jak odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych, w przypadku wartości firmy związanej z nabyciem przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, ujmuje się w odrębnej pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat „Odpis wartości firmy” – w przypadku wartości firmy od jednostek podporządkowanych.

Na dzień bilansowy Jednostka dominująca każdorazowo ocenia, czy wartość bilansowa wykazanej wartości firmy nie przekracza wartości przewidywanych przyszłych korzyści ekonomicznych z nią związanych. Jeśli istnieją przesłanki przeprowadzany jest test na trwałą utratę wartości. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości są ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych.

7.5. Środki trwałe

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntu przez cenę nabycia rozumie się cenę nabycia prawa od osoby trzeciej/ nadwyżkę pierwszej opłaty nad opłatą roczną w przypadku, gdy prawo zostało odpłatnie nabyte od gminy/ wartość godziwą prawa na moment jego wprowadzenia do ksiąg rachunkowych w przypadku, gdy prawo uzyskano nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Przeszacowanie ma miejsce na podstawie odrębnych przepisów. Wynik przeszacowania odnoszony jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Po sprzedaży lub likwidacji środka trwałego, kwota pozostała w kapitale z aktualizacji wyceny jest przenoszona na kapitał zapasowy. Ostatnie przeszacowanie miało miejsce w dniu 1 stycznia 1995 roku. W okresie działania Grupy nie miało miejsca żadne przeszacowanie.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Jeżeli możliwe jednakże jest wykazanie, że koszty te spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, w takim przypadku zwiększają one wartość początkową środka trwałego.

Środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności, lub przez krótszy z dwóch okresów: ekonomicznej użyteczności lub prawa do używania, który kształtuje się następująco:

Prawo użytkowania wieczystego gruntu	5-20 lat
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	2-20 lat
Środki transportu	2,5-7 lat
Inne środki trwałe	1-10 lat

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są przedmiotem przeglądu na koniec każdego roku obrotowego w celu weryfikacji, czy zastosowane metody i okres amortyzacji są zgodne z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez ten środek trwały.

Na każdy dzień bilansowy Jednostka dominująca ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli dowody takie istnieją, Jednostka dominująca ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat za bieżący okres w pozostałych kosztach operacyjnych. W przypadku, gdy uprzednio dokonano przeszacowania aktywów to strata pomniejsza wysokość kapitałów z przeszacowania a następnie jest odnoszona na rachunek zysków i strat bieżącego okresu. Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych, przez okres budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia są ujmowane w wartości tych aktywów, jeśli dotyczą zobowiązania, które zostało zaciągnięte w tym celu. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

7.6. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

7.7. Inwestycje w nieruchomości

Do inwestycji w nieruchomości (obejmujących inwestycje w grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki i budowle) zalicza się takie nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne, których spółki Grupy Kapitałowej nie użytkują na własne potrzeby, ale które spółki posiadają w celu przynoszenia korzyści w postaci przyrostu wartości lub/i przychodów z najmu.

Inwestycje w nieruchomości wyceniane są według wartości godziwej.

Skutki zmian wartości godziwych inwestycji w nieruchomości zaliczane są odpowiednio do pozostałych kosztów/ przychodów operacyjnych.

W inwestycjach w nieruchomości prezentowane są również nieruchomości w budowie, które po ukończeniu będą spełniały definicję nieruchomości inwestycyjnych pod warunkiem, że w trakcie budowy można w wiarygodny sposób ustalić ich wartość godziwą

7.8. Utrata wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat za bieżący okres. W przypadku, gdy uprzednio dokonano przeszacowania aktywów to strata pomniejsza wysokość kapitałów z przeszacowania a następnie jest odnoszona na rachunek zysków i strat bieżącego okresu.

7.9. Inwestycje w jednostkach zależnych i współzależnych nie objętych konsolidacją i inne inwestycje długoterminowe

Inwestycje w jednostkach zależnych i współzależnych nie objętych konsolidacją, a także inne inwestycje długoterminowe (z wyłączeniem aktywów finansowych opisanych w nocie 7.9, nocie 7.10 oraz inwestycji w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne opisanych w nocie 7.7) są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości.

Trwała utrata wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych i innych inwestycjach długoterminowych jest szacowana na każdy dzień bilansowy. Wartość bilansowa takich aktywów jest każdorazowo poddawana przeglądowi w celu stwierdzenia, czy nie przekracza ona wartości przyszłych korzyści ekonomicznych.

7.10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wyceniane według metody praw własności. Przez metodę praw własności rozumie się przyjętą przez Grupę, jako znaczącego inwestora, metodę wyceny udziałów w aktywach netto jednostki podporządkowanej, z uwzględnieniem wartości firmy lub ujemnej wartości firmy, ustalonych na dzień uzyskania znaczącego wpływu. Wartość początkową udziału aktualizuje się na dzień bilansowy, na który sporządza się sprawozdanie finansowe o zmiany wartości aktywów netto jednostki podporządkowanej, jakie nastąpiły w roku obrotowym, wynikające zarówno z osiągniętego wyniku finansowego, skorygowanego o amortyzację i odpis z tytułu utraty wartości firmy lub ujemnej wartości firmy przypadające na dany rok obrotowy, jak i wszelkie inne zmiany, w tym wynikające z rozliczeń z jednostką dominującą jako znaczącym inwestorem.

Trwała utrata wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych jest szacowana na każdy dzień bilansowy. Wartość bilansowa takich aktywów jest każdorazowo poddawana przeglądowi w celu stwierdzenia, czy nie przekracza ona wartości przyszłych korzyści ekonomicznych.

7.11. Inwestycje krótkoterminowe (z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych)

Inne inwestycje krótkoterminowe, z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych, wyceniane są według ceny (wartości) rynkowej, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek w wartości godziwej używając danych wziętych z aktywnych rynków bądź w oparciu o metodę dochodową.

Skutki wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

7.12. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe w momencie wprowadzenia do ksiąg rachunkowych są wyceniane według kosztu (ceny nabycia), stanowiącego wartość godziwą uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są ujmowane w wartości początkowej tych instrumentów finansowych. Aktywa finansowe są wprowadzane do ksiąg rachunkowych pod datą zawarcia transakcji.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe są zaliczane do jednej z czterech kategorii i wyceniane w następujący sposób:

<i>Kategoria</i>	<i>Sposób wyceny</i>
1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej
2. Pożyczki udzielone i należności własne	Według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Należności o krótkim terminie wymagalności, dla których nie określono stopy procentowej, wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty
3. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w rachunku zysków i strat
4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa instrumentów finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnym rynku ustalana jest w odniesieniu do cen notowanych na tym rynku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy brak jest notowanej ceny rynkowej, wartość godziwa jest szacowana na podstawie notowanej ceny rynkowej podobnego instrumentu, bądź na podstawie modelu wyceny uwzględniającego dane wejściowe pochodzące z aktywnego obrotu regulowanego bądź też z wykorzystaniem innych metod estymacji powszechnie uznanych za poprawne.

Pochodne instrumenty finansowe nie będące instrumentami zabezpieczającymi są wykazywane jako aktywa albo zobowiązania przeznaczone do obrotu.

Trwała utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów finansowych. Jeśli dowody takie istnieją, Grupa ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową.

Odpisy aktualizujące wartość składnika aktywów finansowych lub portfela podobnych składników aktywów finansowych ustala się:

1. w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia - jako różnicę między wartością tych aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych na dzień wyceny i możliwą do odzyskania kwotą. Kwotę możliwą do odzyskania stanowi bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę, zdyskontowana za pomocą efektywnej stopy procentowej, którą jednostka stosowała dotychczas, wyceniając przeszacowywany składnik aktywów finansowych lub portfel podobnych składników aktywów finansowych,
2. w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej - jako różnicę między ceną nabycia składnika aktywów i jego wartością godziwą ustaloną na dzień wyceny, z tym że przez wartość godziwą dłużnych instrumentów finansowych na dzień wyceny rozumie się bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę zdyskontowaną za pomocą bieżącej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych instrumentów finansowych.

7.13. Leasing

Spółki Grupy Kapitałowej są stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest kontroli nad momentem oraz pewnością co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu. Zależnie od celu użytkowania przedmiotu leasingu opłaty leasingowe zaliczane są do kosztów działalności operacyjnej (w tym: ogólnego zarządu lub sprzedaży), lub pozostałej działalności operacyjnej.

7.14. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia oraz ceny sprzedaży netto.

Rozchód i wycena zapasów ujmowane są metodą „identyfikacji kosztów rzeczywistych”.

Koszty wytworzenia produktów gotowych i produktów w toku produkcji obejmują koszty bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnioną część pośrednich kosztów produkcji, ustaloną przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika aktywów do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży, powiększona o należną dotację przedmiotową.

7.15. Należności krótko- i długoterminowe

Należności handlowe są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

7.16. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie po kursie faktycznie zastosowanym w dniu zawarcia transakcji, a jeżeli zastosowanie tego kursu nie jest możliwe, po kursie średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień.

Na dzień bilansowy aktywa i pasywa, wyrażone w walutach innych niż polski złoty, są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych przepisami, kapitalizowane w wartości aktywów.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny:

	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2015 roku
USD	4,1793	3,9011
EUR	4,4240	4,2615
TRY	1,1867	1,3330

Aktywa i zobowiązania spółek, których walutą funkcjonalną nie jest polski złoty, są przeliczane na walutę prezentacji Grupy przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, a rachunki zysków i strat tych spółek są przeliczane na walutę prezentacji Grupy przy zastosowaniu średniej arytmetycznej ze średnich kursów wymiany ogłoszonych dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w okresie sprawozdawczym.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny rachunków zysków i strat spółek zagranicznych:

	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2015 roku
EUR	4,3637	4,1848
TRY	1,3071	1,3889

7.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w rachunku przepływów pieniężnych pozycja środki pieniężne składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna.

7.18. Rozliczenia międzyokresowe

Spółki Grupy Kapitałowej dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. W ramach czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów Spółka prezentuje aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze, które obejmują aktywowane koszty poniesione w fazie przedprodukcyjnej kopalni, w szczególności:

- nakłady związane z powstaniem wkopu udostępniającego,
- aktywo związane z utworzeniem rezerwy na rekultywację, w części w jakiej dotyczy ona usuniętego nadkładu w ramach prac związanych z powstaniem wkopu pierwotnego,
- aktywo związane z utworzeniem rezerw na znaczne, jednorazowe koszty związane z terenami, na których postępują prace odkrywkowe.

W każdym z przypadków Spółka rozlicza aktywowane koszty liniowo w okresie ekonomicznej użyteczności trwania poszczególnych odkrywek (okres eksploatacji przyjęty dla poszczególnych odkrywek). Przyjęte okresy amortyzacji oraz metody amortyzacji podlegają okresowej weryfikacji, nie rzadziej niż na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu rozliczenia aktywa górniczego ujmowany jest jako koszty operacyjne w ramach pozostałych kosztów rodzajowych.

Spółka aktywuje nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych do momentu zakończenia prac poszukiwawczych. Kolejnym etapem jest weryfikacja, czy zidentyfikowane zasoby wykazują techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania. W przypadku braku zasadności wydobywania całość poniesionych nakładów odpisywana jest w pozostałe koszty operacyjne.

W ramach nakładów związanych z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych wyróżnia się m.in.:

- analizy topograficzne, geologiczne, geochemiczne i geofizyczne
- wiercenia

- prace odkrywkowe
- próbkowanie
- nabycie praw do wydobywania.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

7.19. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym. Jeżeli akcje obejmowane są po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżka ujmowana jest w kapitale zapasowym. W przypadku wykupu akcji własnych, kwota zapłaty za akcje własne obciąża kapitał własny i jest wykazywana w bilansie w pozycji „akcje własne”.

Koszty poniesione na emisję nowych akcji pomniejszają kapitał zapasowy z tytułu emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości tego kapitału. Pozostałe koszty są zaliczane do kosztów finansowych.

Kapitał podstawowy jednostek zależnych, w części odpowiadającej udziałowi jednostki dominującej w kapitale podstawowym tych jednostek, jest kompensowany z wartością nabycia udziałów ujętych w bilansie jednostki dominującej na dzień objęcia kontroli; pozostałą część kapitału podstawowego jednostek zależnych zalicza się do kapitałów mniejszości.

7.20. Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Rezerwa na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Grupy. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników aktywów trwałych. Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy. Wartość rezerwy z tytułu likwidacji składników rzeczowego majątku trwałego jest dyskontowana na każdy dzień bilansowy.

Rezerwa na likwidację składowisk popiołów

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązek prawny. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania, analizy techniczno – ekonomiczne sporządzone przez Grupę a także otrzymane oferty zewnętrzne dla planowanych kierunków rekultywacji. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy.

Uprawnienia do emisji CO2

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji CO2 są prezentowane w sprawozdaniu finansowym w wartości nominalnej jako prawa przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji wartości niematerialne. Prawa do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Spółkę na potrzeby własne wykazuje się jako wartości niematerialne. Prawa te wyceniane są w wartości ceny nabycia.

Rezerwę na zobowiązania związane z deficytem praw do emisji CO2 Spółka tworzy w okresie, w którym rzeczywista emisja przekracza przydzielone prawa. Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży. Rezerwa tworzona jest w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. zakupionych po wartości bilansowej, otrzymanych w wartości zerowej,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA)

Grupa rozpoznaje rezerwę na umorzenie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz jednostek poświadczonych redukcji emisji. W związku z zakończeniem okresu rozliczeniowego przydziału uprawnień do emisji KPRU II, od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji, wynikającej z Art. 10c Dyrektywy ETS, polegającej na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI).

Emisja w Grupie PAK w 2015 roku wyniosła 12 257 921 ton CO₂.

Grupa na dzień 1 stycznia 2016 roku posiadała zakupione jednostki EUA w ilości 12 257 586 ton.

Grupa sukcesywnie w trakcie 2016 roku dokonywała zakupów uprawnień do emisji CO₂. Jenocześnie w lutym 2016 roku Grupa otrzymała darmowe EUA na ciepło za 2016 rok (Art. 10c Dyrektywy ETS) w ilości 101 259 EUA. Następnie w kwietniu 2016 roku wpłynęły do Grupy darmowe EUA z tytułu derogacji za 2015 rok (Art. 10c Dyrektywy ETS) w ilości 329 417 EUA oraz Grupa dokonała umorzenia emisji CO₂ za rok 2015 w ilości 12 257 921 ton CO₂. W związku z powyższym stan jednostek EUA w Grupie po umorzeniach wyniósł 5 905 424 jednostki EUA.

W pozostałych kwartałach 2016 roku Grupa dokonywała dalszych zakupów pod potrzeby 2016 roku, w tym samym całkowity zakup jednostek EUA w Grupie, które wpłynęły na konto w rejestrze Unii Europejskiej w 2016 roku wyniósł 13 390 500 EUA, a stan jednostek EUA w Grupie po wszystkich wyżej opisanych operacjach na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniósł 13 820 841 EUA.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Grupa utworzyła rezerwę na uprawnienia, w odniesieniu do faktycznej wielkości emisji za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Rezerwy na rekultywację wyrobisk górniczych

Na podstawie ustawy prawo górnicze i geologiczne Grupa jest zobowiązana do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobywaniem węgla na danej odkrywce, jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobywania węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień bilansowy. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji dokonywane przez niezależnych ekspertów na zlecenie Zarządu jednostki dominującej. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobywania. Odpis rezerwy dotyczący wydobywania danego roku obciąża koszty operacyjne (pozostałe koszty rodzajowe) natomiast różnica wynikająca z dyskonta rezerwy z lat ubiegłych wpływa na koszty lub przychody finansowe. Wykorzystanie rezerwy jest rozliczane na koniec każdego okresu sprawozdawczego w korespondencji z kosztami operacyjnymi. Wykorzystanie rezerwy w części dotyczącej podatków i opłat jest rozliczane jako zmniejszenie poniesionych w ciągu okresu sprawozdawczego kosztów podatków i opłat natomiast wykorzystanie rezerwy w części dotyczącej pozostałych kosztów likwidacji i rekultywacji jest rozliczane jako zmniejszenie pozostałych kosztów rodzajowych.

Spółka w ramach prowadzonej działalności zobowiązana jest do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górniczego. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górniczego aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą. Utworzenie rezerwy ujmowane jest drugostronnie w ramach aktywów górniczych.

7.21. Kredyty bankowe i pożyczki oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według kosztu, stanowiącego wartość otrzymanych środków pieniężnych i obejmującego koszty uzyskania kredytu/pożyczki (koszty transakcyjne). Następnie, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu, są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe wycenia się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości skorygowanej ceny nabycia.

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne, są wyceniane według wartości godziwej. Zysk lub strata z tytułu przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

7.22. Ujemna wartość firmy

Ujemna wartość firmy jest to nadwyżka wartości przejętych aktywów netto wycenionych według wartości godziwych nad ich ceną nabycia. Wykazuje się ją w pasywach bilansu w odrębnej pozycji jako „ujemna wartość firmy”. Ujemna wartość firmy powstała w wyniku objęcia konsolidacją jednostek zależnych ujmowana jest jako „ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych”.

W przypadku, gdy ujemna wartość firmy dotyczy zidentyfikowanych przyszłych strat i kosztów nabytej jednostki, jest ona ujmowana w przychodach w momencie wystąpienia strat i kosztów.

W przypadku, gdy ujemna wartość firmy nie dotyczy zidentyfikowanych przyszłych strat i kosztów, kwota nie przekraczająca wartości umarzalnych aktywów trwałych jest ujmowana jako przychód w tych samych okresach, co ich amortyzacja. Nadwyżka ujemnej wartości firmy ponad wartość umarzalnych aktywów trwałych jest ujmowana w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym miało miejsce przejście.

Wartości niematerialne i prawne, które przyczyniłyby się do rozpoznania ujemnej wartości firmy w większej kwocie, nie podlegają ujęciu.

Odpisy z tytułu ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych ujmowane są w odrębnej pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat „Odpis ujemnej wartości firmy”.

7.23. Uznawanie przychodów (kontrakty długoterminowe)

Przychody uznawane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne, które można wiarygodnie wycenić.

W stosunku do robót o terminie realizacji dłuższym niż 6 miesięcy, przychody z wykonania niezakończonych usług ustala się na dzień bilansowy zgodnie z przepisami art. 34a UoR oraz Krajowym Standardem Rachunkowości nr 3 „Niezakończone usługi budowlane”.

1) Metodą procentowego zaawansowania.

Metodę tę Spółka stosuje dla kontraktów, dla których został sporządzony budżet kosztów. Budżet jest weryfikowany na dzień bilansowy. Pozycje już zrealizowane są zastępowane faktycznym wykonaniem. Pozostałe do końca realizacji zlecenia koszty są szacowane w oparciu o dostępne informacje.

W metodzie procentowego zaawansowania pomiaru stopnia zaawansowania dokonuje się za pomocą kosztów. Ustala się relacje kosztów już poniesionych do całkowitych planowanych. W oparciu o tak wyliczony wskaźnik ustala się przychód. W sytuacji, gdy ustalona kwota przychodu jest wyższa od faktur częściowych netto, nadwyżkę zarachowuje się statystycznie, a drugostronnie pokazuje się na rozliczeniach międzyokresowych kosztów.

W sytuacji, gdy suma faktur częściowych jest wyższa od wartości wykonanych usług, nadwyżkę przenosi się na rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Jeśli suma wynikających z budżetu kosztów przewyższa przychody możliwe do osiągnięcia, wyceny dokonuje się z zachowaniem ostrożności. Na przewidywane straty tworzona jest rezerwa.

2) Metodą zysku „0”.

Metoda ma zastosowanie, jeżeli nie można ustalić w sposób wiarygodny stopnia zaawansowania lub przewidywanych całkowitych kosztów wykonania usługi budowlanej. Przy zastosowaniu tej metody, przychody są zarachowywane do wysokości poniesionego kosztu wytworzenia. Gdy ustalona kwota przychodu jest wyższa od faktur częściowych netto, nadwyżkę zarachowuje się statystycznie, a drugostronnie pokazuje na rozliczeniach międzyokresowych kosztów. W sytuacji, gdy suma faktur częściowych jest wyższa od wartości wykonanych usług, nadwyżkę przenosi się na rozliczenia międzyokresowe przychodów. Jeżeli koszt wytworzenia przewyższa możliwe do osiągnięcia przychody, całość poniesionych kosztów jest w całości odnoszona w koszt wytworzenia. Przychody są wykazywane w wielkości faktycznie zrealizowanej wynikającej z faktur sprzedaży.

W przypadku kontraktów, które na dzień bilansowy charakteryzują się nieznacznym stopniem zaawansowania można nie stosować powyższych zasad wyceny.

7.24. Uznawanie przychodów (rekompensaty z tytułu zakończenia długoterminowych kontraktów na dostawę energii – KDT)

Przychody uznawane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne, które można wiarygodnie wycenić. Do przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej zalicza się wartość rekompensaty w wysokości kosztów osieroconych. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat na koniec każdego roku obrotowego, do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwoty otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Różnicę pomiędzy łączną kwotą ujętego przychodu a łączną kwotą otrzymanych zaliczek do wysokości całkowitej kwoty kosztów osieroconych Grupa ujmuje jako:

- należności, w przypadku wystąpienia ujemnej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat,
- zobowiązania, w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat.

7.25. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych, przez okres budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia są ujmowane w wartości tych aktywów, jeśli dotyczą zobowiązania, które zostało zaciągnięte w tym celu.

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące produktów lub towarów wymagających długiego okresu przygotowania ich do sprzedaży lub wytworzenia ujmowane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia/ odpisywane do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zostały poniesione.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

7.26. Wbudowane instrumenty pochodne

W przypadku zawarcia umowy, której składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z taką umową zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, należy wbudowany instrument pochodny wykazać w księgach rachunkowych odrębnie od umowy zasadniczej. Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- zawarta umowa będąca instrumentem finansowym nie jest zaliczana do aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów niebędących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wbudowany instrument pochodny zalicza się do aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu. Wyodrębnione wbudowane instrumenty pochodne wykazywane są jako instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu. Wyceniane są według wartości godziwej, a zmiany ich wartości ujmowane są w rachunku zysków i strat. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące transakcji rozliczanych z kapitałem, korygują kapitał z aktualizacji wyceny.

7.27. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy tworzona jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, chyba, że rezerwa na odroczonego podatek dochodowy powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania lub stratę podatkową.

Rezerwa na podatek odroczonego tworzona jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów w jednostkach współzależnych, z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy i kwoty odwracających się różnic przejściowych podlegają kontroli i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowany jest w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice i straty chyba, że aktywa z tytułu odroczonego podatku powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania lub stratę podatkową.

W przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu udziałów w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów w jednostkach współzależnych, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na odroczonego podatek dochodowy wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według uchwalonych do dnia bilansowego przepisów będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz rezerwy na podatek odroczone są w bilansie prezentowane rozłącznie.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

7.27.1. Uznawanie przychodów

Przychody uznawane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że spółki Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne, które można wiarygodnie wycenić.

7.27.2. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności towarów bądź produktów zostały przekazane nabywcy. Przychody obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży, pomniejszone o podatek od towarów i usług (VAT).

7.27.3. Świadczenie usług

Przychody ze świadczenia usług długoterminowych są rozpoznawane proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi pod warunkiem, iż jest możliwe jego wiarygodne oszacowanie. Jeżeli nie można wiarygodnie ustalić efektów transakcji związanej ze świadczeniem usług długoterminowych, przychody ze świadczenia tych usług są rozpoznawane tylko do wysokości poniesionych kosztów z tego tytułu.

7.27.4. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są rozpoznawane w momencie ich naliczenia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej), jeżeli ich otrzymanie nie jest wątpliwe.

7.27.5. Dywidendy

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez Zgromadzenie Akcjonariuszy/Wspólników spółki, w którą Grupa Kapitałowa zainwestowała, uchwały o podziale zysku przyznającej dywidendę, chyba że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

7.27.6. Dotacje i subwencje

Dotacje i subwencje są ujmowane według wartości godziwej w sytuacji, gdy istnieje wystarczająca pewność, iż dotacja zostanie otrzymana oraz spełnione zostaną wszystkie warunki związane z uzyskaniem dotacji. Jeżeli dotacja lub subwencja dotyczy pozycji kosztowej, wówczas jest ona odraczana w bilansie i systematycznie ujmowana w pozycji przychodów w sposób zapewniający współmierność z kosztami, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja lub subwencja ma na celu sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środka trwałego, wówczas jest ona odraczana w bilansie i uznawana jako przychód przez okres amortyzacji środka trwałego.

7.28. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku (z późniejszymi zmianami) o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych stanowi, że zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Spółki Grupy Kapitałowej tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w kwotach wynikających z ustawy, układu zbiorowego pracy/regulaminu wynagradzania. Przychodami funduszu są ponadto m.in. przychody z tytułu sprzedaży, dzierżawy i likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej, w części nie przeznaczonych na utrzymanie lub odtworzenie majątku socjalnego. Celem Funduszu jest subwencjonowanie utrzymania majątku socjalnego spółek Grupy i finansowanie działalności socjalnej. Saldo bilansowe Funduszu to zakumulowane przychody Funduszu pomniejszone o nie podlegające zwrotowi wydatki z Funduszu.

Grupa Kapitałowa wykazuje w bilansie oddzielnie saldo Funduszu i aktywa oraz zobowiązania Funduszu.

7.29. Łączenie się spółek

W przypadku łączenia się spółek z Grupy kapitałowej ze spółkami spoza Grupy, na skutek którego nie następuje utrata kontroli nad nimi przez udziałowców Jednostki dominującej dla celów rozliczenia stosuje się metodę łączenia udziałów polegającą na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, według ich stanu na dzień połączenia, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu wyłączeń.

8. ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI W ROKU OBROTOWYM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za bieżący i poprzedni rok obrotowy sporządzono, stosując identyczne zarówno zasady (politykę) rachunkowości, jak i metody prezentacji danych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9. KRYTERIA WYŁĄCZEŃ JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH ZE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zostały wyłączone jednostki podporządkowane, których dane finansowe są nieistotne dla realizacji obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy.

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zostały również wyłączone jednostki podporządkowane, które zostały nabyte z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie jednego roku od dnia ich nabycia.

SKONSOLIDOWANY BILANS

Aktywa

(w tysiącach złotych)	Nota	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
A. Aktywa trwale		6 258 298	6 363 323
I. Wartości niematerialne i prawne	5	393 015	372 912
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		-	-
2. Wartość firmy		413	935
3. Inne wartości niematerialne i prawne		392 415	371 813
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		187	164
II. Wartość firmy jednostek podporządkowanych	6	6 032	10 567
1. Wartość firmy – jednostki zależne		6 032	10 567
2. Wartość firmy – jednostki współzależne		-	-
III. Rzeczowe aktywa trwale	7	3 369 386	3 499 472
1. Środki trwale		3 273 372	3 156 987
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)		235 198	228 390
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		862 658	869 477
c) urządzenia techniczne i maszyny		2 136 479	2 008 620
d) środki transportu		31 583	40 888
e) inne środki trwale		7 454	9 612
2. Środki trwale w budowie		89 651	333 801
3. Zaliczki na środki trwale w budowie		6 363	8 684
IV. Należności długoterminowe		1 664	631
1. Od jednostek powiązanych		-	-
2. Od pozostałych jednostek		1 664	631
V. Inwestycje długoterminowe	8.1	2 281 984	2 109 440
1. Nieruchomości		839 433	821 097
2. Wartości niematerialne i prawne		-	-
3. Długoterminowe aktywa finansowe		1 442 551	1 251 344
a) w jednostkach zależnych niewycenianych metodą konsolidacji pełnej		-	-
- udziały lub akcje		-	-
- inne papiery wartościowe		-	-
- udzielone pożyczki		-	-
- inne długoterminowe aktywa finansowe		-	-
b) w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		3 525	12 611
- udziały lub akcje		3 525	12 611
- inne papiery wartościowe		-	-
- udzielone pożyczki		-	-
- inne długoterminowe aktywa finansowe		-	-
c) w pozostałych jednostkach		1 439 026	1 238 733
- udziały lub akcje		1 429 556	1 238 733
- inne papiery wartościowe		9 287	-
- udzielone pożyczki		183	-
- inne długoterminowe aktywa finansowe		-	-
4. Inne inwestycje długoterminowe		-	36 999
VI. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		206 216	370 301
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	128 912	286 985
2. Inne rozliczenia międzyokresowe		77 304	83 316

Skonsolidowany bilans należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Elektrim

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Skonsolidowany bilans

(w tysiącach złotych)	Nota	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
B. Aktywa obrotowe		1 698 905	1 547 134
I. Zapasy		279 981	259 164
1. Materiały		85 338	83 312
2. Półprodukty i produkty w toku		113 718	96 235
3. Produkty gotowe		35 252	9 893
4. Towary		30 132	651
5. Prawa majątkowe		9 664	64 816
6. Zaliczki na dostawy		5 877	4 257
II. Należności krótkoterminowe		390 464	332 705
1. Należności od jednostek powiązanych		38 237	12 573
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		20 373	11 177
- do 12 miesięcy		20 373	11 177
- powyżej 12 miesięcy		-	-
b) inne		17 864	1 396
2. Należności od pozostałych jednostek		352 227	320 132
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		157 407	188 435
- do 12 miesięcy		157 407	188 135
- powyżej 12 miesięcy		-	300
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń		49 873	30 176
c) inne		144 947	101 521
d) dochodzone na drodze sądowej		-	-
III. Inwestycje krótkoterminowe		998 611	918 594
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe		998 611	918 594
a) w jednostkach zależnych niewycenianych metodą konsolidacji pełnej		1 115	-
- udziały lub akcje		-	-
- inne papiery wartościowe		-	-
- udzielone pożyczki		1 115	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		-	-
b) w jednostkach stowarzyszonych		-	-
- udziały lub akcje		-	-
- inne papiery wartościowe		-	-
- udzielone pożyczki		-	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		-	-
c) w pozostałych jednostkach	8.2	102 542	108 250
- udziały lub akcje		-	97
- inne papiery wartościowe		841	449
- udzielone pożyczki		-	31
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		101 701	107 673
d) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	26	894 954	810 344
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach		536 058	624 599
- inne środki pieniężne		358 890	185 745
- inne aktywa pieniężne		-	-
2. Inne inwestycje krótkoterminowe		-	-
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		29 850	36 671
Aktywa razem		7 957 203	7 910 457

Skonsolidowany bilans należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Elektrim

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Skonsolidowany bilans

Pasywa

(w tysiącach złotych)		Nota	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
A.	Kapitał (fundusz) własny		2 010 848	1 437 059
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	9	83 770	83 770
II.	Kapitał (fundusz) zapasowy		1 990 959	3 371 931
III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny		659	8
IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe		56 563	57 606
V.	Różnice kursowe z przeliczenia		322 526	245 095
VI.	Zysk/ (strata) z lat ubiegłych		(900 676)	(979 680)
VII.	Zysk/ strata netto		457 047	(1 341 671)
B.	Kapitały mniejszości		1 104 681	1 026 508
D.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		4 841 674	5 446 890
I.	Rezerwy na zobowiązania	11	1 135 325	1 330 792
1.	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	380 407	452 072
2.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne		64 284	86 188
	- długoterminowa		46 597	77 405
	- krótkoterminowa		17 687	8 783
3.	Pozostałe rezerwy		690 634	792 532
	- długoterminowe		307 129	401 415
	- krótkoterminowe		383 505	391 117
II.	Zobowiązania długoterminowe		1 080 174	1 766 220
1.	Wobec jednostek powiązanych	32	61 644	10 102
	a) kredyty i pożyczki	10	61 644	10 102
2.	Wobec pozostałych jednostek		1 018 530	1 756 118
	a) kredyty i pożyczki	10	1 009 215	1 675 418
	b) inne zobowiązania finansowe		8 255	8 943
	c) inne		1 060	71 757
III.	Zobowiązania krótkoterminowe		2 589 910	2 302 259
1.	Wobec jednostek powiązanych	32	7 341	4 522
	a) kredyty i pożyczki	10	6 768	2 979
	b) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		573	1 543
	- do 12 miesięcy		-	-
	- powyżej 12 miesięcy		-	-
	c) inne		-	-
	d) zaliczki otrzymane na dostawy		-	-
2.	Wobec pozostałych jednostek		2 559 920	2 276 531
	a) kredyty i pożyczki	10	700 791	409 856
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
	c) inne zobowiązania finansowe		12 933	7 349
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		169 171	124 193
	- do 12 miesięcy		152 017	119 397
	- powyżej 12 miesięcy		17 154	4 796
	e) zaliczki otrzymane na dostawy		48 500	39 196
	f) zobowiązania wekslowe		-	-
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	15	1 450 932	1 571 708
	h) z tytułu wynagrodzeń		18 989	20 040
	i) inne		158 604	104 189
3.	Fundusze specjalne		22 469	21 206
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	14	36 265	47 619
1.	Ujemna wartość firmy		8 286	8 286
2.	Inne rozliczenia międzyokresowe		27 979	39 333
	- długoterminowe		7 534	16 531
	- krótkoterminowe		20 445	22 802
Pasywa razem			7 957 203	7 910 457

Skonsolidowany bilans należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (WARIANT KALKULACYJNY)

(w tysiącach złotych)	Nota	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
A. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	18	2 806 445	3 048 275
- od jednostek powiązanych nieobjętych metodą konsolidacji pełnej lub metodą proporcjonalną		153 459	80 021
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów		2 064 449	1 933 304
II. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		741 996	1 114 971
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		2 334 658	2 641 832
I. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	21	1 542 295	1 697 930
II. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		792 363	943 902
C. Zysk/ (strata) brutto ze sprzedaży (A – B)		471 787	406 443
D. Koszty sprzedaży	21	6 852	8 173
E. Koszty ogólnego zarządu	21	160 582	143 812
F. Zysk/ (strata) ze sprzedaży (C-D-E)		304 353	254 458
G. Pozostałe przychody operacyjne	22	302 901	330 799
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		268 550	106 678
II. Dotacje		1 463	1 977
III. Inne przychody operacyjne		32 888	222 144
H. Pozostałe koszty operacyjne	23	22 475	2 244 916
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		-	-
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		15 618	1 517 678
III. Inne koszty operacyjne		6 857	727 238
I. Zysk/ (strata) z działalności operacyjnej (F+G-H)		584 779	(1 659 659)
J. Przychody finansowe	24	271 706	40 001
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		65	374
- od jednostek powiązanych		-	-
II. Odsetki, w tym:		10 348	10 134
- od jednostek powiązanych		249	-
III. Zysk ze zbycia inwestycji		1 011	-
IV. Aktualizacja wartości inwestycji		215 998	-
V. Inne		44 284	29 493
K. Koszty finansowe	25	224 792	339 498
I. Odsetki, w tym:		71 560	52 935
- dla jednostek powiązanych		12	-
II. Strata ze zbycia inwestycji		-	-
III. Aktualizacja wartości inwestycji		27 430	131 947
IV. Inne		125 802	154 616
L. Zysk/ (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych		-	-
M. Zysk/ (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K±L)		631 693	(1 959 156)
N. Odpis wartości firmy		-	514
I. Odpis wartości firmy – jednostki zależne		-	514
II. Odpis wartości firmy – jednostki współzależne		-	-
O. Zysk/ (strata) z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		(324)	(508)
P. Zysk/ (strata) brutto (L±M)		631 369	(1 960 178)
Q. Podatek dochodowy	20	92 697	53 246
R. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		-	-
S. Zyski/ (straty) mniejszości		81 625	(671 753)
T. Zysk/ (strata) netto (Q – R – S ± T)		457 047	(1 341 671)

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
I. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	1 437 059	2 790 659
- korekty błędów		-
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		-
I.a. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	1 437 059	2 790 659
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	83 770	83 770
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-	-
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	83 770	83 770
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	3 371 931	3 371 931
- zmiany zasad rachunkowości i korekty błędu podstawowego		-
4a. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu po korektach	3 371 931	3 371 931
4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	(1 380 973)	-
a) zwiększenie (z tytułu)	35 823	-
- emisji akcji powyżej wartości nominalnej		-
- podziału zysku	35 790	-
- przeniesienia z kapitału z aktualizacji wyceny	33	-
- przeniesienia różnic kursowych z przeliczenia	-	-
- inne	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	(1 416 796)	-
- przeniesienia z zysków (strat) lat ubiegłych	(1 416 796)	-
- inne	-	-
4.2. Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu	1 990 959	3 371 931
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	8	8
- zmiany zasad rachunkowości i korekty błędu podstawowego		-
5.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	651	-
a) zwiększenie (z tytułu)	4 857	-
- wycena IRS	4 857	-
a) zmniejszenie (z tytułu)	(4 205)	-
- przeniesienia z zysków (strat) lat ubiegłych	(4 173)	-
- przeniesienie na kapitał zapasowy	(33)	-
5.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	659	8
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	57 606	58 811
6.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	(1 043)	(1 205)
a) zwiększenie (z tytułu)	1 361	-
- przeniesienia z zysków (strat) lat ubiegłych	1 361	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	(2 405)	(1 205)
- przeniesienia z zysków (strat) lat ubiegłych	(2 405)	(1 205)
6.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	56 563	57 606
7. Różnice kursowe z przeliczenia	322 526	245 095
8. Zysk/ (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	(2 321 351)	(971 302)
8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
- korekty błędów	-	-
8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	-
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale (funduszu) własnym należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Elektrim

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale (funduszu) własnym

b) zmniejszenie (z tytułu)	-	(8 378)
- podziału zysku	-	-
- podziału zysku z lat ubiegłych – dywidenda	-	(8 378)
8.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	(8 378)
8.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	(2 321 351)	(971 302)
- korekty błędów	(294)	-
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	(2 321 645)	(971 302)
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
- inne	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	1 420 969	-
- pokrycie straty z lat ubiegłych z kapitału zapasowego	1 416 796	-
- pokrycie straty z lat ubiegłych z kapitału z aktualizacji wyceny	4 173	-
- inne	-	-
8.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	(900 676)	(971 302)
8.7. Zysk/ (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	(900 676)	(979 680)
9. Wynik netto	457 047	(1 341 671)
a) zysk netto	457 047	-
b) strata netto	-	(1 341 671)
c) odpisy z zysku	-	-
II. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	2 010 848	1 437 059
III. Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	2 010 848	1 437 059

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale (funduszu) własnym należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH (METODA POŚREDNIA)

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	335 914	433 587
I. Zysk/ (strata) netto	457 047	(1 341 671)
II. Korekty razem	(121 133)	1 775 258
1. Zysk/ (strata) udziałowców mniejszościowych	84 134	(671 753)
2. Zysk/ (strata) z udziałów (akcji) w jednostkach wycenianych	324	508
3. Amortyzacja	201 552	242 991
4. Odpisy wartości firmy	(554)	514
5. Odpisy ujemnej wartości firmy	-	-
6. Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	91 869	128 824
7. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	70 914	(37 423)
8. Zysk/ (strata) z działalności inwestycyjnej	(514 861)	2 312 116
9. Zmiana stanu rezerw	272 256	98 406
10. Zmiana stanu zapasów	60 204	14 322
11. Zmiana stanu należności	(48 608)	6 986
12. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(89 468)	575 180
13. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	42 132	30 880
14. Inne korekty z działalności operacyjnej	(266 599)	(92 605)
15. Różnice z przeliczenia sprawozdania z przepływów pieniężnych	(24 428)	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I±II)	335 914	433 587
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	94 242	(726 472)
I. Wpływy	299 452	311 786
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	264 220	5 588
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	293	285 733
3. Z aktywów finansowych, w tym:	26 300	20 464
a) w jednostkach powiązanych	-	-
b) w pozostałych jednostkach	26 300	20 464
- zbycie aktywów finansowych	19 279	100
- dywidendy i udziały w zyskach	4 467	2 266
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	-	25
- odsetki	2 280	1 611
- inne wpływy z aktywów finansowych	273	10 741
4. Inne wpływy inwestycyjne	8 639	5 722
II. Wydatki	(205 210)	(1 038 258)
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(137 529)	(416 099)
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	(23 299)	(13 341)
3. Na aktywa finansowe, w tym:	(18 450)	(584 826)
a) w jednostkach powiązanych	-	(584 826)
b) w pozostałych jednostkach	(18 450)	-
- nabycie aktywów finansowych	(17 268)	-
- udzielone pożyczki długoterminowe	(1 183)	-
4. Dywidendy i inne udziały w zyskach wypłacone udziałowcom (akcjonariuszom) mniejszościowym	-	-
5. Inne wydatki inwestycyjne	(25 932)	(23 992)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	94 242	(726 472)

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) – kontynuacja

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(345 546)	
I. Wpływy	119 633	1 029 351
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-
2. Kredyty i pożyczki	74 794	1 027 375
3. Inne wpływy finansowe	44 838	1 975
II. Wydatki	(465 179)	(541 711)
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych		(25)
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(62 423)
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		-
4. Spłaty kredytów i pożyczek	(356 574)	(399 884)
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	(5 000)	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	(199)	
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(15 188)	(13 159)
8. Odsetki	(82 956)	(64 257)
9. Inne wydatki finansowe	(5 262)	(1 962)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(345 546)	487 640
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III±B.III±C.III)	84 610	242 603
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	84 610	242 603
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(4 094)	(559)
F. Środki pieniężne na początek okresu	810 344	567 741
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F±D), w tym	894 954	810 344
- o ograniczonej możliwości dysponowania	130 903	89 227

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH DOTYCZĄCYCH LAT UBIEGŁYCH UJĘTYCH W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO

Do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy, to jest do dnia 2 czerwca 2016 roku nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które powinny być ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

2. INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH JAKIE NASTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, NIE UWZGLĘDNIONYCH W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy, to jest do dnia 2 czerwca 2016 roku nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny zostać ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

3. KOREKTA BŁĘDU

W bieżącym roku obrotowym Grupa nie dokonała korekty błędów, które mogłyby mieć wpływ na porównywalność danych finansowych za rok obrotowy poprzedzający z danymi sprawozdania finansowego za bieżący rok obrotowy.

4. PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH ZA ROK POPRZEDZAJĄCY Z DANymi SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA BIEŻĄCY ROK OBROTOWY

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za bieżący i poprzedni okres sprawozdawczy sporządzono stosując identyczne zarówno zasady (politykę) rachunkowości, jak i metody prezentacji danych finansowych.

5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tysiącach złotych)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne			Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
			Licencje, patenty, znaki towarowe	Oprogramowanie	Pozostałe wartości niematerialne i prawne		
<u>Wartość początkowa</u>							
Saldo otwarcia	27	2 609	23 114	4 624	366 520	164	396 688
Zwiększenia	-	-	10	196	375 484	23	375 713
Transfery	-	-	1 971	-	-	-	1 971
Zmniejszenia	-	-	(4)	(1 074)	(354 390)	-	(354 387)
Różnice kursowe	-	-	-	(34)	-	-	(34)
Saldo zamknięcia	27	2 609	25 091	3 712	387 614	187	419 240
<u>Umorzenie</u>							
Saldo otwarcia	(27)	(1 674)	(18 141)	(4 282)	(22)	-	(23 776)
Zwiększenia	-	(522)	(1 090)	(328)	(13)	-	(1 953)
Transfery	-	-	-	-	-	-	370
Zmniejszenia	-	-	4	1 074	21	-	1 099
Różnice kursowe	-	-	-	55	-	-	55
Saldo zamknięcia	(27)	(2 196)	(19 226)	(3 483)	(14)	-	(24 945)
<u>Odpisy aktualizujące</u>							
Saldo otwarcia	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
Transfery	-	-	(1 279)	-	-	-	(1 279)
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-
Saldo zamknięcia	-	-	(1 279)	-	-	-	(1 279)
<u>Wartość netto</u>							
Saldo otwarcia	-	935	4 973	342	366 498	164	372 912
Saldo zamknięcia	-	413	4 586	229	387 600	187	393 015

W pozycji pozostałe wartości niematerialne i prawne Grupa prezentuje głównie zakupione uprawnienia do emisji CO₂ ponad obowiązek umorzenia związany z emisją za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. W pozycji Transfer EUA Grupa prezentuje Transfer uprawnień do emisji CO₂ pomiędzy aktywami niematerialnymi długoterminowymi i krótkoterminowymi.

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 nastąpiło umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA) w wysokości 354 390 tysięcy złotych. W roku zakończonym 31 grudnia 2015 umorzone zostały jednostki o wartości 174 280 tysięcy złotych.

Powyższe transakcje dotyczą spółek z Grupy PAK, będących częścią Grupy Elektrim, a aktywa z nimi związane prezentowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i prawnych

Prawa do emisji dwutlenku węgla – aktywa znajdujące się w posiadaniu spółek z Grupy ZE PAK

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tonach)	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
	Emisja CO ₂	9 428 262	2 027 836
EUA	Saldo na początek okresu	9 689 990	2 567 596
	Nabyte	12 687 500	703 000
	Otrzymane darmowe	430 676	-
	Umorzenie	(9 907 506)	(2 350 415)
	Sprzedaż	-	-
	Wymiana	-	-
	Saldo na koniec okresu	12 900 660	920 181

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tysiącach złotych)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne			Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
			Licencje, patenty, znaki towarowe	Oprogramowanie	Pozostałe wartości niematerialne i prawne		
Wartość początkowa							
Saldo otwarcia	49	2 239	22 105	4 516	253 524	242	282 675
Zwiększenia	-	-	22	169	287 276	81	287 548
Transfery	(22)	-	987	181	-	(159)	987
Zmniejszenia	-	-	-	(242)	(174 280)	-	(174 522)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-
Saldo zamknięcia	27	2 239	23 114	4 624	366 520	164	396 688
Umorzenie							
Saldo otwarcia	(49)	(1 152)	(16 784)	(3 968)	(36)	-	(21 989)
Zwiększenia	-	(522)	(1 356)	(505)	(2 033)	-	(4 416)
Transfery	22	-	-	(47)	-	-	(25)
Zmniejszenia	-	-	-	238	2 047	-	2 285
Różnice kursowe	-	370	(1)	-	-	-	369
Saldo zamknięcia	(27)	(1 304)	(18 141)	(4 282)	(22)	-	(23 776)
Wartość netto							
Saldo otwarcia	-	1 087	5 321	548	253 488	242	260 686
Saldo zamknięcia	-	935	4 973	342	366 498	164	372 912

Prawa do emisji dwutlenku węgla – aktywa znajdujące się w posiadaniu spółek z Grupy ZE PAK

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tonach)	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
	Emisja CO ₂	9 907 506	2 350 415
EUA	Saldo na początek okresu	10 697 412	2 571 207
	Nabyte	6 714 785	2 485 000
	Otrzymane darmowe	2 363 357	-
	Umorzenie	(10 085 564)	(2 488 611)
	Sprzedaż	-	-
	Wymiana	-	-
	Saldo na koniec okresu	9 689 990	2 567 596

*Fizyczne umorzenie uprawnień do emisji za dany rok następuje w pierwszych miesiącach roku następnego.

6. WARTOŚĆ FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH

Wartość firmy – jednostki zależne (w tysiącach złotych)	31 grudnia 2016	Odpisy amortyzacyjne w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku	1 stycznia 2016	31 grudnia 2015	Odpisy amortyzacyjne w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku	1 stycznia 2015
Megadex Expo	-	514	514	514	(514)	1 028
HWK	6 032	4 021	10 053	10 053	-	-
Razem	6 032	4 535	10 567	10 567	(514)	1 028

7. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tysiącach złotych)	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość początkowa								
Saldo otwarcia	235 025	2 186 373	5 559 919	81 360	39 553	1 063 763	8 684	9 174 676
Zwiększenia	47	18 944	17 368	362	1 575	62 548	(11)	100 833
Transfery	11 149	76 281	849 403	-	204	(959 899)	(1 327)	(24 189)
Zmniejszenia	(1 964)	(4 399)	(6 027)	(1 135)	(536)	(3 329)	(1 041)	(18 431)
Różnice kursowe	-	-	(19)	(109)	(125)	(2)	58	(197)
Saldo zamknięcia	244 257	2 277 199	6 420 644	80 479	40 671	163 081	6 363	9 232 693
Umorzenie								
Saldo otwarcia	(6 635)	(933 604)	(3 103 865)	(39 950)	(29 338)	-	-	(4 113 392)
Zwiększenia	(2 570)	(50 029)	(130 939)	(9 547)	(3 784)	-	-	(194 299)
Transfery	-	-	52	-	(75)	-	-	(23)
Zmniejszenia	146	1 638	4 138	1 027	509	-	-	7 312
Różnice kursowe	-	-	5	34	69	-	-	108
Saldo zamknięcia	(9 059)	(981 995)	(3 230 609)	(48 436)	(32 618)	-	-	(4 302 718)
Odpisy aktualizujące								
Saldo otwarcia	-	(383 292)	(447 433)	(522)	(603)	(729 962)	-	(1 561 812)
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-	-
Transfery	-	(49 254)	(606 123)	63	5	656 532	-	1 223
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo zamknięcia	-	(432 546)	(1 053 556)	(459)	(598)	(73 430)	-	(1 560 589)
Wartość netto								
Saldo otwarcia	235 025	1 252 769	2 456 054	41 410	10 215	1 063 763	8 684	3 499 472
Saldo zamknięcia	244 257	862 658	2 136 479	31 583	7 454	89 651	6 363	3 369 386

Test na trwałą utratę wartości

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 28 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz Krajowym Standardem Rachunkowości nr 4 "Utrata wartości aktywów" na koniec każdego okresu sprawozdawczego Zarząd jednostki dominującej ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składników aktywów. W związku z powyższym Grupa każdorazowo dokonuje analizy przesłanek mogących mieć wpływ na utratę wartości któregokolwiek ze składników aktywów oraz ustalenia ośrodków wypracowujących korzyści ekonomiczne w ramach Grupy.

Zgodnie z KSR nr 4 ośrodki wypracowujące korzyści ekonomiczne to najmniejsze identyfikowalne grupy aktywów generujące wpływy z bieżącego użytkowania, które są niezależne od wpływów z innych aktywów lub grup aktywów. Jeśli istnieją jakiegokolwiek przesłanki świadczące o tym, że dany składnik aktywów mógł utracić część swojej wartości, szacuje się wartość odzyskiwalną tego pojedynczego składnika aktywów. Jeśli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, jednostka ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego korzyści ekonomiczne, do którego należy dany składnik aktywów.

Przesłankami, które Zarząd wziął pod uwagę przy ocenie konieczności przeprowadzenia testu dla Grupy były przesłanki wynikające z uwarunkowań rynkowych w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność. Najważniejsze z nich to:

- utrzymujące się niskie ceny energii elektrycznej (spowodowane m. in. wzrastającą generacją wiatrową, zmianą zasad świadczenia usług operacyjnej rezerwy mocy);
- spadające ceny świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach („zielone certyfikaty”) spowodowana nadpodażą praw majątkowych energii odnawialnej;
- wahania ceny uprawnień do emisji CO₂ (spowodowane zaostrzającą się polityką klimatyczną Unii Europejskiej).

Przy wyodrębnianiu ośrodków wypracowujących korzyści ekonomiczne w ramach aktywów Grupy, należało przede wszystkim dokonać analizy niezależności generowanych korzyści ekonomicznych w aspekcie funkcjonowania Grupy.

Dokonując testu na utratę wartości aktywów trwałych, Grupa bazowała na modelu finansowym odzwierciedlającym jej strategiczne założenia na lata 2016-2047.

W Grupie ustalono ośrodek wypracowujący korzyści ekonomiczne, w którym funkcjonują następujące aktywa wytwórcze:

- elektrownia Pątnów I - czas pracy do 31.12.2030 roku
- elektrownia Adamów - czas pracy do 31.12.2017 roku
- elektrownia Konin-kolektor - czas pracy do 30.06.2020 roku
- elektrownia Konin blok biomasowy - czas pracy do 31.12.2047 roku

Dla każdej z powyższych jednostek możliwe jest określenie wypracowanych korzyści ekonomicznych, jednak wpływy te są w pewnym stopniu zależne od siebie, w związku z tym należało je rozpatrywać łącznie jako jeden ośrodek.

Przyjęto następujące założenia do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych:

- prognozę cen energii elektrycznej z podziałem na BASE, PEAK i OFFPEAK przyjęto na podstawie Raportu dotyczącego rynku energii w Polsce, przygotowanego dla ZE PAK S.A. przez niezależnego, zewnętrznego doradcę,
- założenia produkcyjne wynikają z przyjętego programu inwestycyjnego i remontowego ZE PAK SA. Zakłada się zmniejszanie produkcji energii elektrycznej na węglu brunatnym i utrzymanie produkcji dla kotła na biomasę,
- w strukturze przychodów ogółem w latach 2016-2017, średnio 85% stanowią przychody z energii elektrycznej własnej i zakupionej. Od 2018, z uwagi na wyłączenie produkcji w Elektrowni Adamów, następuje spadek przychodów ogółem o 40% w stosunku do roku 2017. Kolejny spadek ma miejsce w 2021, kiedy w Elektrowni Pątnów nie pracują bloki 5 i 6 oraz część kolektorowa w Elektrowni Konin,
- Spółka założyła wykorzystanie darmowych uprawnień do emisji CO₂ w wysokości wynikającej z art.10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 roku,
- koszty węgla brunatnego zakupionego do produkcji określono na podstawie harmonogramu dostaw i cen uzgodnionych z odpowiednimi harmonogramami ujętymi w projekcjach finansowych spółek zależnych

- uwzględniono efekty działań restrukturyzacji kosztów z tytułu wycofania starych mocy w Elektrowni Konin i Elektrowni Adamów,
- nie uwzględniono nowych mechanizmów zmian modelu rynku polskiego polegających na wprowadzeniu rynku dwutowarowego (energia elektryczna i moc) lub/i mechanizmów gwarantujących zwrot z inwestycji (kontrakty różnicowe),
- przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,37% (w roku 2015 również 7,22%).

Test wykonano na dzień 31 grudnia 2016 roku. W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż nie ma konieczność rozpoznania odpisów aktualizujących wartość rzeczowego majątku trwałego. Na podstawie przeprowadzonej analizy i wyników testów nie stwierdzono ponadto zwiększenia szacunkowego potencjału użytkowego majątku trwałego, zatem nie dokonano również odwrócenia uprzednio rozpoznanych odpisów aktualizujących w kwocie 1 526 000 tysięcy złotych. W odniesieniu do informacji zawartej w nocie 35, analiza wrażliwości testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych została przeprowadzona przy założeniu braku przesunięć w planowanych harmonogramach budowy oraz eksploatacji węgla z odkrywki Ościstów.

Analiza wrażliwości

Zmiany parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odzyskiwalnej spowodowałyby zmianę wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych o kwoty zaprezentowane poniżej.

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	(22 mln)	23 mln
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%.
zmiana przychodów ze sprzedaży (cena energii elektrycznej)	68 mln	(68 mln)
	(+) wzrost o 5%	(-) spadek o 5%.
zmiana kosztu własnego sprzedaży (cena 1 EUA)	(52 mln)	52 mln

PAK KWB Konin S.A.	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	(64 mln)	73 mln
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	46 mln	(46 mln)

W przypadku spadku przychodów ze sprzedaży o 1,2% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej, a także w przypadku wzrostu średnioważonego kosztu kapitału o 0,83 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmiennych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

PAK KWB Adamów S.A.	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	34 mln	(3 mln)
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	2 mln	(2 mln)

W przypadku spadku przychodów ze sprzedaży o 4,0% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej, a także w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 1,9 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmiennych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tysiącach złotych)	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość początkowa								
Saldo otwarcia	184 265	2 147 637	5 520 786	80 465	37 616	768 627	27 621	8 767 017
Zwiększenia	13 477	7 773	17 264	5 525	27 890	359 719	39 051	470 699
Transfery	39 416	38 405	26 110	(1 361)	(24 165)	(62 749)	(29 248)	(13 592)
Zmniejszenia	(2 133)	(7 442)	(4 151)	(3 212)	(1 505)	(1 834)	(28 304)	(48 581)
Różnice kursowe	-	-	(91)	(57)	(283)	-	(436)	(867)
Saldo zamknięcia	235 025	2 186 373	5 559 918	81 360	39 553	1 063 763	8 684	9 174 676
Umorzenie								
Saldo otwarcia	(4 935)	(858 326)	(2 962 534)	(35 691)	(27 084)	-	-	(3 888 570)
Zwiększenia	(3 494)	(73 732)	(145 391)	(9 419)	(3 427)	-	-	(235 463)
Transfery	(1 364)	(10 108)	(2 024)	(1 103)	(705)	-	-	(15 304)
Zmniejszenia	3 158	8 562	6 127	6 228	1 005	-	-	25 080
Różnice kursowe	-	-	(43)	35	873	-	-	865
Saldo zamknięcia	(6 635)	(933 604)	(3 103 865)	(39 950)	(29 338)	-	-	(4 113 392)
Odpisy aktualizujące								
Saldo otwarcia	-	-	111	-	11	-	-	122
Zwiększenia	-	(383 292)	(447 814)	(522)	(614)	(729 962)	-	(1 562 204)
Zmniejszenia	-	-	270	-	-	-	-	270
Saldo zamknięcia	-	(383 292)	(447 433)	(522)	(603)	(729 962)	-	(1 561 812)
Wartość netto								
Saldo otwarcia	179 330	1 289 311	2 558 363	44 774	10 543	768 627	27 621	4 878 569
Saldo zamknięcia	228 390	869 477	2 008 620	40 888	9 612	333 801	8 684	3 499 472

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała grunty użytkowane w całości o wartości 188 876 tysięcy złotych (na 31 grudnia 2015 roku 192 587 tysięcy złotych).

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 61 365 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2015 roku 74 530 tysięcy złotych).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 364 999 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2015 roku 403 497 tysiące złotych) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy (nota 16).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku wyniosła 3 211 tysięcy złotych (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 14 345 tysięcy złotych).

8. INWESTYCJE

8.1. Inwestycje długoterminowe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tysiącach złotych)	Nieruchomości	Długoterminowe aktywa finansowe w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	Inne inwestycje długoterminowe	Razem
Saldo otwarcia, z tego:	821 097	12 611	1 238 733	36 999	2 109 440
Wartość brutto	732 140	11 774	1 547 455	63 266	2 355 472
Aktualizacja wartości	88 957	837	(308 722)	(26 267)	(246 032)
Zwiększenia, w tym:	44 548	-	197 145	15 774	257 209
Nabycie	23 563		3 841	15 219	42 622
Aktualizacja wartości	18 594		193 305	297	212 195
Udział w wyniku jednostek podporządkowanych					
Zmniejszenia, w tym:	(4 483)	(9 086)	(6 757)	(44 966)	(65 292)
Sprzedaż	(164)	(8 762)	(4 621)		(13 547)
Aktualizacja wartości	(4 201)			(27 430)	(31 631)
Udział w wyniku jednostek podporządkowanych		(324)			(324)
Inne				(17 535)	(17 535)
Transfery	(19 827)		(1 663)	1 921	(19 569)
Różnice kursowe	372	-	(39)	-	333
Saldo zamknięcia, z tego:	839 433	3 525	1 429 556	9 470	2 281 984
Wartość brutto	736 084	3 012	1 544 974	62 870	2 346 940
Aktualizacja wartości	103 349	513	(115 417)	(53 401)	(64 956)

Zarząd Jednostki dominującej dokonał aktualizacji wyceny nieruchomości na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku. Aktualizacja została dokonana w oparciu o operaty szacunkowe sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

Na dzień 31 grudnia 2016 i 31 grudnia 2015 w pozycji aktywa finansowe wyceniane metodą praw własności Grupa prezentuje udziały w Pollytag S.A.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku w pozycji długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach Grupa wykazuje inwestycje w spółkach, w których posiada mniej niż 20% udziału w kapitale podstawowym. Na dzień 31 grudnia 2016 roku w pozycji tej ujęto inwestycje w spółki: Cyfrowy Polsat S.A., Evdilek A.Ş oraz Tower Service Sp. z o.o.

W 2016 roku Grupa rozpoznała zysk z tytułu wyceny akcji w spółce Cyfrowy Polsat w wysokości 215 998 tysięcy złotych. W 2015 roku Grupa rozpoznała stratę z tytułu wyceny akcji w spółce Cyfrowy Polsat w wysokości 123 982 tysięcy złotych.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tysiącach złotych)	Nieruchomości	Długoterminowe aktywa finansowe w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	Długoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	Inne inwestycje długoterminowe	Razem
Saldo otwarcia, z tego:	915 925	12 282	1 365 701	16 013	2 309 921
Wartość brutto	642 466	12 282	1 234 724	16 013	1 905 485
Aktualizacja wartości	273 459	-	130 977	-	404 436
Zwiększenia, w tym:	(184 502)	329	1 043 205	47 253	906 285
Nabycie	-	-	1 043 205	47 253	1 090 458
Aktualizacja wartości	(184 502)	837	-	-	(183 665)
Udział w wyniku jednostek podporządkowanych	-	(508)	-	-	(508)
Zmniejszenia, w tym:	89 674	-	(1 168 567)	(26 267)	(1 105 160)
Sprzedaż	89 674	-	(728 868)	-	(639 194)
Aktualizacja wartości	-	-	(439 699)	(26 267)	(465 966)
Transfery	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	(1 606)	-	(1 606)
Saldo zamknięcia, z tego:	821 097	12 611	1 238 733	36 999	2 109 440
Wartość brutto	732 140	11 774	1 547 455	63 266	2 354 635
Aktualizacja wartości	88 957	837	(308 722)	(26 267)	(245 195)

8.2. Inwestycje krótkoterminowe

Inwestycje krótkoterminowe, z wyłączeniem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, obejmują:

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tysiącach złotych)	Udziały i akcje	Inne papiery wartościowe	Udzielone pożyczki	Inne	Razem
Saldo otwarcia, z tego:	97	449	31	107 673	108 250
Wartość brutto	107	854	31	108 686	109 678
Aktualizacja wartości	(10)	(405)	-	(1 013)	(1 428)
Zwiększenia, w tym:	-	441	1 103	-	1 544
Nabycie	-	441	1 100	28 314	29 855
Aktualizacja wartości	-	-	-	296	296
Naliczone odsetki	-	-	3	102	105
Zmniejszenia, w tym:	(97)	-	(20)	(36 399)	(36 516)
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Aktualizacja wartości	-	-	-	-	-
Spłata	-	-	(20)	(36 399)	(36 420)
Transfery	(97)	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	(49)	-	1 716	1 667
Saldo zamknięcia, z tego:	-	841	1 115	101 701	103 657
Wartość brutto	-	1 246	1 115	102 317	104 678
Odpisy aktualizujące	-	(405)	-	(615)	(1 020)

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w pozycji inne Grupa prezentuje środki o ograniczonych możliwościach dysponowania oraz lokaty bankowe o terminach zapadalności powyżej 3 miesięcy.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tysiącach złotych)	Udziały i akcje	Inne papiery wartościowe	Udzielone pożyczki	Inne	Razem
Saldo otwarcia, z tego:	37	1 197	24	27 992	29 250
Wartość brutto	37	1 197	24	29 005	30 263
Aktualizacja wartości	-	-	-	(1 013)	(1 013)
Zwiększenia, w tym:	70	-	18	83 111	83 199
Nabycie	70	-	-	74 706	74 776
Aktualizacja wartości	-	-	-	-	-
Inne	-	-	18	8 405	8 423
Zmniejszenia, w tym:	(10)	(638)	(11)	(834)	(1 493)
Sprzedaż	-	(233)	-	-	(233)
Aktualizacja wartości	(10)	(405)	-	-	(415)
Spłata	-	-	(11)	(834)	(845)
Inne	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	(110)	-	(2 596)	(2 706)
Saldo zamknięcia, z tego:	97	449	31	107 673	108 250
Wartość brutto	107	854	31	108 686	109 678
Odpisy aktualizujące	(10)	(405)	-	(1 013)	(1 428)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w pozycji inne Grupa prezentuje środki o ograniczonych możliwościach dysponowania oraz lokaty bankowe o terminach zapadalności powyżej 3 miesięcy.

9. KAPITAŁY

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku kapitał podstawowy Jednostki dominującej wynosił 83 770 tysięcy złotych i był podzielony na 83 770 297 akcji o wartości nominalnej 1 złotych każda.

Na dzień bilansowy struktura własności kapitału podstawowego Jednostki dominującej była następująca:

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji	Udział w kapitale podstawowym
Bithell Holdings Limited	65 691 802	65 691 802	1	78,42%
Pozostali akcjonariusze	18 078 495	18 078 495	1	21,58%
Razem	83 770 297	83 770 297	-	100,00%

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji	Udział w kapitale podstawowym
Bithell Holdings Limited	65 691 802	65 691 802	1	78,42%
Pozostali akcjonariusze	18 078 495	18 078 495	1	21,58%
Razem	83 770 297	83 770 297	-	100,00%

10. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Lp.	Przedmiot	Kredytodawca/ Leasingodawca	Z dnia	Waluta	Kwota	Oprocentowanie	Zadłużenie 31 grudnia 2016	w tym:		Termin spłaty
								Długoterminowe	Krótkoterminowe	
1	Kredyt inwestycyjny	Pekao S.A.	23.06.2015	PLN	350 000	WIBOR 6M + 2,65%	348 250	208 833	139 417	06.2018
2	Kredyt inwestycyjny	PKO BP S.A.	23.06.2015	PLN	200 000	WIBOR 6M + 2,65%	199 000	119 334	79 667	06.2018
3	Kredyt inwestycyjny	BZ WBK S.A.	23.06.2015	PLN	150 000	WIBOR 6M + 2,65%	149 250	89 500	59 750	06.2018
4	Pożyczka hipoteczna denominowana w EUR	Plus Bank S.A.	17.02.2011	EUR	27 000	EURIBOR 3M + 2,00%	10 412	7 244	3 168	02.2021
5	Kredyt inwestycyjny	Plus Bank S.A.	26.06.2016	PLN	54 000	WIBOR 3M + 1,80%	52 500	48 900	3 600	06.2031
6	Kredyt obrotowy	BZ WBK S.A., Bank Millenium S.A., Bank BPH S.A.		PLN	120 495	n/a	120 495	-	120 495	
7	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	13.03.2014	PLN	667 000	WIBOR 3M + marża banku	501 924	343 295	158 629	03.2020
8	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	14.01.2011	EUR	240 000	EURIBOR 3M + marża banku	387 123	244 556	142 567	07.2019
9	Pożyczka	EFG Bank AG	29.11.2016	EUR	3 500	n/a	3 500	3 500	-	09.2018
10	Pożyczka	PAI Media S.A.	21.01.2016	PLN	3 000	WIBOR 6M + 3,00%	3 000	3 000	-	12.2021
11	Pożyczka	PAI Media S.A.	24.06.2016	PLN	2 500	WIBOR 6M + 3,00%	2 500	2 500	-	12.2021
12	Pożyczka	n/a	n/a	PLN		n/a	267	-	267	
Razem							1 778 418	1 070 859	707 559	

Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej związane z zaciągniętym kredytem konsorcjalnym denominowanym w EUR o zmiennym oprocentowaniu na bazie stopy referencyjnej EURIBOR 3M przy wykorzystaniu transakcji pochodnych. Instrumentem zabezpieczającym ekspozycję na ryzyko stopy procentowej jest transakcja typu Interest Rate Swap, w ramach której Grupa dokonuje zamiany strumienia płatności odsetkowych opartych o zmienną stopę procentową EURIBOR 3M na płatności o stałej stopie procentowej w wysokości 3,1050%. Grupa wyznacza desygnowane instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające w modelu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujmuje je zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa rozpoznała z tytułu swapa zobowiązanie w wysokości 16 289 tysięcy złotych (16 289 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku)

23 czerwca 2015 roku Grupa zawarła z konsorcjum trzech banków umowę kredytu inwestycyjnego w wysokości 700 000 tysięcy złotych na zakup 23 678 tysięcy akcji ZE PAK S.A. od Polsat Media B.V. w likwidacji i od Anokymma Limited oraz na zasilenie rachunku obsługi zadłużenia kwotą 75 000 tysięcy złotych, z którego dokonywane będą płatności odsetkowe. Na dzień 31.12.2016 roku saldo środków na rachunku obsługi zadłużenia wynosiło 36 110 tysięcy złotych (66 576 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku).

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku (w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Lp.	Przedmiot	Kredytodawca	Z dnia	Waluta	Kwota	Oprocentowanie	Zadłużenie 31 grudnia 2015	w tym:		Termin spłaty
								Długoterminowe	Krótkoterminowe	
1	Kredyt inwestycyjny	Pekao S.A	23.06.2015	PLN	350 000	WIBOR 6M + marża banku	347 084	347 084	-	06.2018
2	Kredyt inwestycyjny	PKO BP	23.06.2015	PLN	200 000	WIBOR 6M + marża banku	198 333	198 333	-	06.2018
3	Kredyt inwestycyjny Pożyczka	BZWBK	23.06.2015	PLN	150 000	WIBOR 6M + marża banku	148 750	148 750	-	06.2018
4	hipoteczna denominowana w EUR	Plus Bank S.A.	17.02.2011	EUR	27 000	EURIBOR 3M + marża banku	13 081	10 102	2 979	02.2021
5	Kredyt inwestycyjny	BOŚ Bank S.A.	21.06.2013	PLN	60 000	Stale 6,6%	51 884	44 908	6 976	03.2022
6	Kredyt obrotowy	różne banki	2014	PLN	272 379	WIBOR 3M+marża banku	264 406	98 492	165 914	2023
7	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	2014	PLN	1 122 438	WIBOR 3M+marża banku	545 481	465 400	80 081	2023
8	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	2011	PLN	240 000	WIBOR 3M+marża banku	497 175	360 627	136 548	2019
9	Kredyt wekslowy	BRE Bank		PLN	3 851	WIBOR 3M+marża banku	3 851	0	3 851	2016
10	Leasing finansowy	Polkomtel Sp. z o.o.	2015	PLN	n/a	n/a	28 291	11 824	16 467	2019
11	Leasing finansowy	VWLesing	2013	PLN	n/a	n/a	19	0	19	2016
Razem							2 098 335	1 685 520	412 835	

11. REZERWY

W okresach sprawozdawczych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wystąpiły następujące zmiany w stanie rezerw:

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

(w tysiącach złotych)	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa na nagrody jubileuszowe, świadczenia emerytalne i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2016 roku	452 072	86 188	792 532	1 330 792
Zwiększenia	27 841	7 033	343 031	377 905
Wykorzystanie	(120 770)	(9 386)	(332 849)	(463 005)
Rozwiązanie	12 799	(3 715)	(14 178)	(5 094)
Transfer	-	82	(4 000)	(3 918)
Aktualizacja szacunków	8 091	(2 175)	(7 151)	(1 235)
Pozostałe	374	(13 751)	(86 713)	(100 089)
Różnice kursowe	-	8	(38)	(31)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku, w tym:	380 407	64 284	690 634	1 135 325
Długoterminowe	366 017	46 597	307 129	719 743
Krótkoterminowe	14 390	17 687	383 505	415 582

Głównymi pozycjami pozostałych rezerw na 31 grudnia 2016 roku są rezerwa rekultywacyjna i na szkody górnicze w wysokości 316 789 tysięcy złotych, rezerwa na uprawnienia do emisji CO2 w kwocie 313 105 tysięcy złotych i z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji pod końcowy zbiornik po odkrywce Adamów w kwocie 15 828 tysięcy złotych.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

(w tysiącach złotych)	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa na nagrody jubileuszowe, świadczenia emerytalne i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	431 961	148 854	631 460	1 212 275
Zwiększenia	30 151	4 645	395 719	430 515
Wykorzystanie	(1 135)	(55 126)	(172 729)	(228 990)
Rozwiązanie	(7 152)	(11 027)	(6 326)	(24 505)
Transfer	484	(1 780)	379	(917)
Różnice kursowe	(2 237)	622	(55 971)	(57 586)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku, w tym:	452 072	86 188	792 532	1 330 792
Długoterminowe	452 072	77 405	401 415	930 892
Krótkoterminowe	-	8 783	391 117	399 900

12. ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI I ZAPASÓW

Należności długoterminowe nie były objęte odpisem na dzień 31 grudnia 2016 roku ani na dzień 31 grudnia 2015 roku. W tabelach poniżej zaprezentowano zmianę stanu odpisu aktualizującego należności krótkoterminowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz w okresie porównywalnym.

(w tysiącach złotych)	Odpisy aktualizujące należności krótkoterminowe	
	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2015 roku
Stan na dzień 1 stycznia	(43 832)	(47 302)
Zwiększenia	(1 789)	(2 131)
- należności z tytułu dostaw i usług	(1 775)	(2 130)
- pozostałe należności	(14)	(1)
Wykorzystanie	502	1 474
- należności z tytułu dostaw i usług	502	1 471
- pozostałe należności	-	3
Rozwiązanie	5 286	4 127
- należności z tytułu dostaw i usług	6 252	3 159
- pozostałe należności	(966)	968
Stan na dzień 31 grudnia	(39 833)	(43 832)

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 11 859 tysięcy zł (w 2015 roku 12 839 tysięcy zł). W roku 2016 utworzenie odpisu w głównej mierze dotyczyło odpisu aktualizującego wartość zielonych certyfikatów w kwocie 9 845 tysięcy zł. W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku wykorzystano odpis aktualizujący wartość zielonych certyfikatów w kwocie 13 218 tysięcy złotych.

Świadectwa pochodzenia energii z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych, gazowych oraz wysokosprawnej kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała łącznie według ewidencji 353 874,513 MWh praw majątkowych zielonych certyfikatów i wyprodukowanej, jeszcze nie zweryfikowanej przez URE, zielonej energii, z tego 134 408,902 MWh to już uzyskane prawa majątkowe, natomiast 186 300,887 MWh to produkcja energii zielonej w lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku i listopadzie 2016 roku oczekująca na potwierdzenie w URE, a 33 164,724 MWh to produkcja miesiąca grudnia 2016 roku oczekująca na złożenie wniosku przez Grupę. Wniosek o przyznanie praw majątkowych został złożony przez Grupę w styczniu 2017 roku. W roku 2016 Grupa otrzymała zaległe certyfikaty za rok 2015 w ilości 115 301,589 MWh za produkcję w IV kwartale 2015 roku oraz 174 206,391 MWh za produkcję w I półroczu 2016 roku. W trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego Grupa realizowała produkcję w źródłach odnawialnych i prezentowała w bilansie zielone certyfikaty po cenach aktualnych na koniec każdego miesiąca. Odpis aktualizujący wartość zapasów na dzień 31 grudnia 2016 roku kwocie 9 845 tysięcy zł dotyczy aktualizacji wyceny praw będących na stanie Spółki w dniu 31 grudnia 2016 roku do ceny jednostkowej 37,76 zł/MWh.

13. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA SOCJALNE

Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, wraz z późniejszymi zmianami wymaga od przedsiębiorstwa, którego liczba pracowników przekracza 20 osób, utworzenia i prowadzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Spółki Grupy Kapitałowej prowadzą taki fundusz i dokonują wymaganych przepisami odpisów. Dodatkowo spółki Grupy Kapitałowej wnoszą niektóre socjalne aktywa trwale do funduszu.

Celem funduszu jest dofinansowywanie działań socjalnych Grupy, pożyczek dla pracowników oraz pozostałych wydatków socjalnych. Na fundusz składają się zakumulowane wpłaty do funduszu pomniejszone o bezzwrotne wydatki funduszu.

14. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE

(w tysiącach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
1. Ujemna wartość firmy	8 286	8 286
2a. Razem inne rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	7 534	16 531
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	7 534	16 531
- prawo wieczystego użytkowania gruntów	1 075	1 362
- pozostałe	6 459	15 169
2b. Razem inne rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	20 445	22 802
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	20 445	22 802
- zaliczki przyjęte na dostawy	15 541	
- przychody przyszłych okresów	2 495	2 632
- wierzytelność od firmy Mostostal Export	-	-
- prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	-
- pozostałe	2 409	20 170
Rozliczenia międzyokresowe – razem	27 979	39 333

15. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, W TYM RÓWNIEŻ UDZIELONE PRZEZ JEDNOSTKI POWIĄZANE GWARANCJE I PORĘCZENIA, TAKŻE WEKSŁOWE ORAZ ZOBOWIĄZANIA WOBEC BUDŻETU PAŃSTWA LUB JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa wystawiła następujące gwarancje na rzecz podmiotów niepowiązanych:

Rodzaj Gwarancji	Udzielona dla	Wartość w walucie obcej (w tysiącach)	Waluta	Wartość w zł (w tysiącach)
List gwarancyjny	Turizm Bakanligi	10	TRY	15
List gwarancyjny	Il Milli Emlak Müdürlüğü	167	TRY	199
List gwarancyjny	BEDAS	12	TRY	14
List gwarancyjny	Cevre ve Sehircilik Bakanligi	3 389	TRY	4 023
List gwarancyjny	Cengiz Elektrik	40	TRY	47

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa wystawiła następujące gwarancje na rzecz podmiotów niepowiązanych:

Rodzaj Gwarancji	Udzielona dla	Wartość w walucie obcej (w tysiącach)	Waluta	Wartość w zł (w tysiącach)
List gwarancyjny	Turizm Bakanligi	10	TRY	15
List gwarancyjny	Il Milli Emlak Müdürlüğü	300	TRY	452
List gwarancyjny	Cengiz Elektrik	40	TRY	60

W dniu 2 stycznia 2013 roku Spółka została poinformowana przez swoich pełnomocników o wydaniu przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej („UKS”) w Warszawie decyzji podatkowych dotyczących postępowania kontrolnego prowadzonego w Elektrim S.A. w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2006 rok w kwocie głównej 465 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 Spółka ujęła zaległe zobowiązanie podatkowe za rok 2006 w kwocie głównej wraz z należnymi odsetkami karnymi w wysokości 817,6 milionów złotych.

W styczniu 2013 roku Spółka wniosła do Dyrektora Izby Skarbowej („DIS”) w Warszawie odwołanie od decyzji Dyrektora UKS, który to w grudniu 2013 roku utrzymał w mocy decyzję Dyrektora UKS.

Z uwagi na to, iż decyzja DIS była decyzją ostateczną i nie została przez Spółkę wykonana Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie (organ egzekucyjny, dalej „Naczelnik US”) wszczął postępowanie egzekucyjne (tytuł wykonawczy) mające na celu wyegzekwowanie należności wynikającej z decyzji DIS. Spółka zaskarżyła decyzję DIS do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (“WSA”) wnosząc o uchylenie w całości decyzji i poprzedzającej ją decyzji Dyrektora UKS. Spółka złożyła również wniosek do WSA o wstrzymanie wykonania decyzji DIS. W marcu 2014 roku WSA wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej decyzji. Jednocześnie Spółka złożyła zarzuty w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej, co spowodowało zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu wydania ostatecznego postanowienia w sprawie zgłoszonych zarzutów. W grudniu 2013 r. Elektrim otrzymał postanowienie Naczelnika US o wyrażeniu zgody na niezajmowanie rachunków bankowych Spółki w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

W lipcu 2014 roku WSA po rozpoznaniu sprawy uchylił w całości decyzję DIS. Wyrok na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie jest prawomocny. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie wniósł do Naczelnego Sądu Administracyjnego („NSA”) Skargę Kasacyjną od wyroku WSA, na którą Spółka złożyła odpowiedź.

W maju 2016 roku Spółka otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie, zgodnie z którym organ uznał zarzut błędnego naliczenia odsetek w wysokości 180 milionów złotych i umorzył w tej części postępowanie egzekucyjne. Pozostała część zarzutów Spółki została oddalona. Spółka wniosła zażalenie od otrzymanego postanowienia, a po negatywnym rozpatrzeniu zażalenia – skargę na postanowienie Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie do WSA.

W grudniu 2016 roku NSA po rozpoznaniu sprawy uchylił zaskarżony wyrok WSA i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia przez WSA.

W marcu 2017 WSA po ponownym rozpatrzeniu sprawy oddalił skargę Spółki. Spółka zamierza złożyć skargę kasacyjną do NSA w przewidzianym przepisami prawa terminie.

Na podstawie decyzji otrzymanych w toczącym się postępowaniu, na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka ujęła zobowiązanie podatkowe w kwocie 637,6 milionów złotych obejmujące kwotę główną plus odsetki.

W styczniu 2015 roku zostało wszczęte przez Dyrektora UKS postępowanie kontrolne w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2011.

W marcu 2016 roku Spółka została poinformowana przez swoich pełnomocników o wydaniu przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej („UKS”) w Warszawie decyzji podatkowej dotyczącej postępowania kontrolnego prowadzonego w Elektrim S.A. w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2011. Dyrektor UKS w Warszawie wydał na rzecz Elektrim SA decyzję określającą Spółce zaległe zobowiązanie podatkowe za rok 2011, na podstawie której Spółka ujęła zobowiązanie w kwocie 686,4 milionów złotych obejmujące kwotę główną plus odsetki. Spółka złożyła do Dyrektora Izby Skarbowej („DIS”) w Warszawie odwołanie od decyzji Dyrektora UKS, który to w sierpniu 2016 roku utrzymał w mocy decyzję Dyrektora UKS. Z uwagi na to, iż decyzja DIS była decyzją ostateczną i nie została przez Spółkę wykonana Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie (organ egzekucyjny, dalej „Naczelnik US”) wszczął postępowanie egzekucyjne (tytuł wykonawczy) mające na celu wyegzekwowanie należności wynikającej z decyzji DIS. Spółka otrzymała zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego. Spółka wniosła do Naczelnika US o zwolnienie z egzekucji zajętych rachunków bankowych, który przychylił się do wniosku i wyraził zgodę na zwolnienie z egzekucji kwot nieprzekraczających jednego miliona złotych.

Spółka zaskarżyła decyzję DIS do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (“WSA”) wnosząc o uchylenie w całości decyzji i poprzedzającej ją decyzji Dyrektora UKS. Spółka złożyła również wniosek do WSA o wstrzymanie wykonania decyzji DIS. W listopadzie 2016 roku WSA wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej decyzji. Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2016 nie został wyznaczony termin rozprawy przed WSA.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, łączna wartość zobowiązań podatkowych wynikających z prowadzonych postępowań wyniosła 1 324 milionów złotych.

Zgodnie z osądem Zarządu Spółki – popartym opiniami doradców prawnych i podatkowych Spółki – rozliczenia podatkowe Spółki za 2006 i rok 2011 zostały dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Z tytułu własności części budynku biurowego przy ulicy Chałubińskiego 8, zgodnie z zawartą w dniu 26 września 1991 roku Umową o podział zysku (Umowa Clawback, z późniejszymi zmianami) pomiędzy Elektrim S.A. a działającym w imieniu Skarbu Państwa Ministrem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, Spółka zobowiązania jest do przekazania do Skarbu Państwa, w przypadku przeniesienia swoich praw do nieruchomości, 20% osiągniętego zysku po potrąceniu wszystkich kosztów nabycia i eksploatacji przypadającej mu części nieruchomości.

16. ZOBOWIĄZANIA ZABEZPIECZONE NA MAJĄTKU GRUPY

Rodzaj zobowiązania	Rodzaj zabezpieczenia	Saldo zobowiązania na 31 grudnia 2016 roku	Saldo zobowiązania na 31 grudnia 2015 roku
1. Pożyczka hipoteczna denominowana w EUR	<ul style="list-style-type: none"> - Hipoteka na nieruchomościach do kwoty 25 000 000zł. - Cesja należności z umów najmu powierzchni biurowej i garażowej nieruchomości na ul. Pańskiej 77/79 i Przyce 20 w Warszawie - Hipoteka na nieruchomościach do kwoty 91 800 000zł. - Cesja należności z przyszłych umów najmu powierzchni w budynku biurowo-technicznym w Grodzisku Mazowieckim 	10 412	13 081
2. Kredyt inwestycyjny w Plus Bank S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - Zastaw rejestrowy na udziałach SPV Grodzisk Sp. z o.o. - Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ww. nieruchomości - Oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 kpc - pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami 	52 500	63 731
3. Kredyt inwestycyjny w Pekao S.A., PKO BP oraz BZW BK	<ul style="list-style-type: none"> - akcje Cyfrowego Polsatu zdeponowane w Pekao Investment Banking SA wycenione na wartość 1.426.800.000 zł - środki pieniężne w kwocie 4.804,61 zł oraz zablokowane środki pieniężne w Banku Pekao SA w kwocie 36.110.274,40 zł 	694 167	694 167
4. Gwarancja	<ul style="list-style-type: none"> - Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach ZE PAK S.A. w PAK Infrastruktura sp. z o.o. i PAK HOLDCO sp. z o.o. na rzecz mBank S.A. (ZE PAK jako gwarant projektu "Pątnów II") - Zastaw finansowy na środkach pieniężnych na rachunkach bankowych ZE PAK SA w bankach: mBank, BGK, PEKAO SA, PKO BP, Millennium - Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach w Koninie składających się z działek o numerach 89/20, 89/53, 89/57, 89/55, 89/56 i 89/21 oraz na nieruchomościach w Gminie Kazimierz Biskupi składających się z działek o numerach 148/26, 148/28 i 148/34 dla których Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgi wieczyste o numerach N1N/00072269/2, KN1N1/00072270/2, KN1N/00073272 - Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ZE PAK S.A. (bloki energetyczne Nr 1-4 w Elektrowni Pątnów) dla banku mBank - Zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych ZE PAK S.A. ustanowiony dla banku mBank 	339 750 400 000 EUR	339 750 400 000 EUR
6. Kredyt 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.	<ul style="list-style-type: none"> - Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ZE PAK S.A. (bloki energetyczne Nr 1-4 w Elektrowni Pątnów) dla banku mBank - Zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych ZE PAK S.A. ustanowiony dla banku mBank 	2 040 000	2 040 000

Na dzień 31 grudnia 2016 roku posiadała zabezpieczone na majątku Jednostki dominującej zobowiązanie wobec Skarbu z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2006 oraz za rok 2011. Naczelnik US, działając na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej, w celu zabezpieczenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2011 r. zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego oraz zajęcia zabezpieczającego na posiadanych na należących do Elektrim SA udziałach w

spółkach zależnych. Natomiast w celu zabezpieczenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2006 r. ustanowił hipoteki przymusowe na nieruchomościach należących do Jednostki dominującej oraz ustanowił zastaw skarbowy na należących do Elektrim S.A. udziałach w spółkach zależnych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała zabezpieczone na majątku Jednostki dominującej zobowiązanie wobec Skarbu z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2006. Naczelnik US, działając na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej, w celu zabezpieczenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2006 r. ustanowił hipoteki przymusowe na nieruchomościach należących do Jednostki dominującej oraz ustanowił zastaw skarbowy na należących do Elektrim S.A. udziałach w spółkach zależnych.

17. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

Zobowiązania pozabilansowe Grupy związane są z toczącymi się przeciwko niej sprawami sądowymi.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej

Jednostka zależna „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu spółka dokonuje szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o., zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy rozpoznała w latach 2014 i 2015 przychody z tytułu rekompensat w wysokości odpowiednio 99 223 tysiące złotych oraz 173 435 tysięcy złotych.

Wysoka dysproporcja pomiędzy przychodami z tytułu rekompensat w latach 2014 i 2015 wynika z tego, że przychody roku 2014 zostały jednorazowo skorygowane (obniżone o 81,5 mln zł) w skutek niekorzystnego dla spółki wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 roku w sprawie korekty kosztów osieroconych za rok 2008. Szczegóły sprawy opisano chronologicznie poniżej.

Na podstawie wydanej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki S.A. („Prezes URE”) z dnia 31 lipca 2009 roku, spółka została zobowiązana zwrócić administratorowi systemu rekompensat, Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę 52 493 tysiące złotych, tytułem korekty kosztów osieroconych za rok 2008. Zarząd spółki nie godząc się z decyzją Prezesa URE, odwołał się do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”). W dniu 23 września 2009 roku Sąd orzekł o wstrzymaniu wykonania części decyzji i nakazał zapłatę kwoty 26 493 tysiące złotych.

W dniu 1 grudnia 2010 roku SOKiK, wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie spółki od decyzji Prezesa URE, uznając jego argumenty za słuszne.

Spółka w dniu 9 lutego 2011 roku złożyła apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie zaskarżając wyrok Sądu pierwszej instancji.

W dniu 11 października 2012 roku Sąd Apelacyjny wydał dla spółki korzystny wyrok zmieniający wyrok Sądu pierwszej instancji i decyzję Prezesa URE z dnia 31 lipca 2009 roku ustalając dla roku 2008 dla „Elektrowni Pątnów II” sp. z o.o. wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych, jaką Zarządca Rozliczeń S.A. jest zobowiązany wypłacić „Elektrowni Pątnów II” sp. z o.o., w kwocie plus 29 082 tysiące złotych. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. W związku z powyższym w dniu 17 października 2012 roku „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. wezwała Zarządcę Rozliczeń S.A. do zapłaty zasądzonej kwoty korekty roku 2008 oraz zwrotu zapłaconej przez „Elektrownię Pątnów II” Sp. z o.o. kwoty 26 493 tysiące złotych tytułem częściowego wykonania decyzji Prezesa URE zgodnie z postanowieniem SOKiK z dnia 23 września 2009 roku. Wezwanie do zapłaty wystawiono na łączną kwotę 55 576 tysięcy złotych. W dniu 22 października 2012 roku Zarządca Rozliczeń S.A. wpłacił powyższą kwotę na rachunek spółki.

W dniu 22 lutego 2013 roku Prezes URE wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie do Sądu Najwyższego.

W dniu 22 maja 2014 roku Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym wydał wyrok uchylający wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2012 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia temu sądowi.

W dniu 4 listopada 2014 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym oddalił apelację „Elektrowni Pątnów II” sp. z o.o. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 1 grudnia 2010 roku i w ten sposób utrzymał w mocy decyzję Prezesa URE z dnia 31 lipca 2009 roku ustalającą dla roku 2008 dla „Elektrowni Pątnów II” sp. z o.o. wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych, jaką „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. zobowiązana jest zwrócić Zarządy Rozliczeń S.A. w wysokości (-) 52 493 tysiące złotych „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. ujęła wyrok Sądu w sprawozdaniu za III kwartały 2014 roku z uwzględnieniem dotychczasowych rozliczeń stron w przedmiotowej sprawie, tj. z uwzględnieniem konieczności zwrotu przez „Elektrowni Pątnów II” sp. z o.o. kwoty 29 082 tysiące złotych, jaką „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. otrzymała od Zarządy Rozliczeń S.A. na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 października 2012 roku.

W związku z wyrokiem „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. pomniejszyła przychody z tytułu rozliczeń KDT w roku 2014 o 81,5 mln złotych.

W dniu 15 kwietnia 2015 roku „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o. złożyła skargę kasacyjną od tego wyroku.

W dniu 24 lutego 2016 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Elektrowni Pątnów II od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 roku, w sprawie rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych za 2008 rok. Orzeczenie Sądu Najwyższego kończy postępowanie w sprawie rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych Elektrowni Pątnów II za 2008 rok.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 roku jest prawomocny i podlega wykonaniu przez Elektrownię Pątnów II. Zgodnie z ustaleniami, dokonanymi pomiędzy Elektrownią Pątnów II a Zarządcą Rozliczeń S.A. kwota będąca przedmiotem sporu jest sukcesywnie spłacana Zarządcy Rozliczeń S.A. zgodnie z przyjętym harmonogramem płatności.

Postępowanie w związku z niezrealizowaniem obowiązku utrzymywania zapasów paliw

W dniach 17 września 2008 roku oraz 29 maja 2009 roku, Prezes URE wszczął postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Grupie w związku z niespełnieniem obowiązku utrzymywania zapasu paliw zapewniających ciągłość dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców na dzień 31 grudnia 2007 roku, 31 marca 2008 roku, 1 lipca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 1 października 2008 roku, 1 listopada 2008 roku, 1 grudnia 2008 roku, 1 stycznia 2009 roku, 1 lutego 2009 roku oraz 1 marca 2009 roku.

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 28 grudnia 2010 roku wymierzono Grupie karę pieniężną za nie przestrzeganie obowiązku utrzymania zapasów paliwa w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do odbiorców w roku 2008 i 2009 w wysokości 1 500 tysięcy złotych. Spółka początkowo utworzyła w 2010 roku rezerwę na koszt kary w pełnej wysokości, którą następnie w 2015 roku rozwiązała, w związku z zapłatą kary.

W dniu 30 stycznia 2014 roku SOKiK wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie Grupy od decyzji Prezesa URE. Grupa złożyła w dniu 30 kwietnia 2014 roku apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

W dniu 13 maja 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Grupy od wyroku SOKiK z 30 stycznia 2014 roku, czego skutkiem jest utrzymanie w mocy decyzji Prezesa URE. W dniu 11 grudnia 2015 roku Grupa wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 maja 2015 roku. Do dnia sporządzenia sprawozdania postępowanie jest w toku.

Postępowanie w sprawie zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego

W świetle przepisów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej a w szczególności przepisów art. 21 ust. 5 Dyrektywy energetycznej, w związku z art. 6 ust. 1 Dyrektywy horyzontalnej, po dniu 1 stycznia 2006 roku przedmiotem opodatkowania podatkiem akcyzowym jest sprzedaż energii na ostatnim etapie obrotu tzn. sprzedaż przez dystrybutora ostatecznemu odbiorcy (konsumentowi). Nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem wcześniejszy etap obrotu, np. między producentem energii elektrycznej, a jej dystrybutorem. W takim przypadku obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostawy energii elektrycznej konsumentowi.

Od dnia 1 marca 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym, zgodnie z którą sprzedaż energii elektrycznej podmiotowi, który nie jest jej odbiorcą końcowym, nie podlega opodatkowaniu akcyzą.

W związku z powyższym Grupa na podstawie art. 75 § 1, w związku z art. 75 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 roku Nr 137, poz. 926, z późniejszymi zmianami) złożyła wnioski o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006, 2007, 2008 oraz styczeń i luty roku 2009 na łączną kwotę około 626 000 tysięcy złotych, uzasadniając to tym, że na podstawie przepisów prawa obowiązującego na terenie Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, wykonywane przez Grupę czynności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Poszczególne wnioski były rozpatrywane na poziomach: Urzędu Celnego w Kaliszu, Izby Celnej w Poznaniu a obecnie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W związku z wyrokami Sądów Administracyjnych w sprawach innych spółek energetycznych w przedmiocie nadpłaconego podatku akcyzowego, Grupa we współpracy z doradcą podatkowym, przeanalizowała uchwałę I GPS 1/11 Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2011 roku, gdzie NSA uznał, że przeniesienie ciężaru podatku w cenie wyłącza możliwość zwrotu nadpłaty. Z uzasadnienia tej uchwały można wywieść ryzyko, że organy podatkowe będą odmawiały zwrotu nadpłat wskazując, że postępowanie podatkowe w ogóle nie jest właściwe dla tego typu roszczeń. Wówczas ich dochodzenie będzie możliwe na drodze cywilnoprawnej, co powoduje, iż istotną kwestią stanie się przedawnienie (na gruncie prawa cywilnego termin ten wynosi 3 lata). W związku z powyższym Grupa 10 lutego 2012 roku złożyła do Sądu Rejonowego Warszawa Śródmieście zażalenie Skarbu Państwa do próby ugodowej na kwotę 626 406 tysięcy złotych i tym samym przerwała bieg przedawnienia. Do zawarcia ugody nie doszło, gdyż na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2012 roku sygnatura akt VI Co 311/12 przedstawiciele Skarbu Państwa nie zgodzili się na ugodę. Równolegle, Grupa oczekując na wyniki postępowań podatkowych w sprawie wcześniej złożonych wniosków o nadpłatę złożyła na piśmie w dniu 14 września 2012 roku w Izbie Celnej w Poznaniu dodatkowe wyjaśnienia w postaci wyników szczegółowej analizy ekonomicznej, której celem było wykazanie, czy Grupa poniosła uszczerbek związany z zapłatą podatku akcyzowego, do którego nie była zobowiązana. Grupa stoi na stanowisku, iż złożony dokument dotyczy wniosków nadpłatowych z całego okresu objętego postępowaniami, tj. styczeń 2006 - luty 2009 roku. Ostatecznie wszystkie wnioski trafiły na wokandy sądów WSA lub NSA.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania status postępowań jest następujący:

- 22 sprawy za okres styczeń 2006 – listopad 2007 roku (z wyłączeniem listopada 2006 roku) prowadzone były ponownie od początku przez Naczelnika UC, po tym jak sprawy wróciły z NSA. Grupa przedłożyła w nich miesięczne analizy ekonomiczne poniesienia uszczerbku. Po negatywnych decyzjach Naczelnika UC a potem Dyrektora IC zostały złożone do WSA w Poznaniu skargi. Rozprawy przed WSA w Poznaniu odbyły się w dniach 04 i 18 listopada 2015 roku. We wszystkich sprawach zapadły wyroki negatywne dla Spółki. Grupa zdecydowała się składać kasacje do NSA.
- 14 postępowań za okres grudzień 2007 – luty 2009 roku (z wyłączeniem lipca 2008 roku) jest zawieszonych w WSA na zgodny wniosek stron ze względu na uchwałę sygn. II FPS 5/13 podjętą przez NSA 27 stycznia 2014 roku. Do tej pory żadna ze stron nie wnioskowała o ponowne podjęcie postępowania. W tych postępowaniach przedłożone zostały również roczne analizy ekonomiczne. Postępowania te powinny zostać podjęte najpóźniej do listopada 2016 roku,
- postępowanie za listopad 2006 roku zostało zakończone negatywnym wyrokiem NSA z dnia 8 grudnia 2011 roku
- postępowanie za lipiec 2008 roku doczekało się rozpoznania skargi kasacyjnej Grupy przez NSA. Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 roku NSA oddalił skargę kasacyjną Grupy i wskazał, że w pełni podziela stanowisko zajęte przez WSA w Poznaniu w wyroku, od którego została złożona skarga kasacyjna.

W zależności od postanowień wydanych decyzji Grupa podejmie dalsze działania.

W przypadku EP II postępowanie za wszystkie okresy (jedna sprawa) trafiło na wokandę WSA po negatywnej dla Grupy Decyzji Dyrektora IC. Grupa nie dysponuje analizami, ponieważ nie działała w roku 2001 i brak jest danych porównawczych. Dnia 4 listopada 2015 roku w WSA w Poznaniu odbyła się rozprawa. Dnia 18 listopada 2015 roku został ogłoszony negatywny wyrok, 8 lutego 2016 roku Grupa złożyła skargę kasacyjną do NSA.

Postępowanie w sprawie nieprzestrzegania przez Grupę obowiązków, o których mowa w art. 49a ust.1 i 2 ustawy-Prawo energetyczne

W dniu 27 września 2016 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) wszczął z urzędu postępowanie administracyjne przeciwko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w związku nieprzestrzeganiem przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. obowiązków, o których mowa w art. 49a ust.1 i 2 ustawy - Prawo energetyczne, tj. obowiązku sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. w drodze tzw. publicznego obrotu.

W dniach 12 października oraz 21 grudnia 2016 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. przesłała do Prezesa URE stosowne wyjaśnienia oraz swoje stanowisko w ww. sprawie. Na dzień sporządzenia sprawozdania postępowanie jest w toku.

Postępowanie w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2015 rok

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) w dniu 29 marca 2016 roku wszczął z urzędu, jak co roku, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2015 rok. W dniu 28 lipca 2016 roku Prezes URE wydał decyzję ustalając dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. dodatnią korektę kosztów osieroconych w wysokości 57 310 tysięcy złotych. W dniu 30 września 2016 r. Zarządca Rozliczeń SA zapłacił Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. kwotę wynikającą z decyzji Prezesa URE. Sprawa zakończona

Spór Grupy z FUGO S.A. o kary umowne i bezpodstawne wzbogacenie

W dniu 26 czerwca 2008 roku pomiędzy Grupą a konsorcjum FUGO S.A. (lider) i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Grupa jawna w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta Umowa na „Demontaż, przewiezienie, montaż dwóch koparek wielonaczyniowych typu SRs 1800 pochodzących z likwidowanej kopalni „As Pontes” Endesa Generacion S.A. (Hiszpania)”.

Pierwotny termin wykonania umowy w zakresie I koparki - do 31 października 2009 roku, natomiast w zakresie II koparki – do 31 stycznia 2010 roku, został następnie zmieniony aneksem z dnia 16 lutego 2009 roku w zakresie I koparki - do 31 maja 2010 roku, natomiast w zakresie II koparki – do 31 sierpnia 2010 roku.

Na wezwanie Grupy z dnia 29 lipca 2010 roku Gwarant HDI-Gerling Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., na podstawie pkt 5 Gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu Nr 3018763/8402 z dnia 23 listopada 2009 roku, dokonał na rzecz Grupy zapłaty kwoty 762 tysięcy złotych w związku z niewykonaniem w terminie przez zobowiązanego FUGO S.A. - Lidera Konsorcjum w składzie : FUGO S.A. i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Grupa jawna, Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku, objętej gwarancją w zakresie I koparki.

Ponadto na wezwanie Grupy z dnia 20 października 2010 roku Gwarant HDI-Gerling Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. wypłacił Grupie kwotę 2 349 tysięcy złotych tytułem kary umownej za okres od 16 września 2010 roku do 25 października 2010 roku w związku z opóźnieniem wykonania przez zobowiązanego, FUGO S.A. Lidera Konsorcjum w składzie: FUGO S.A. i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Grupa jawna, Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku, objętej gwarancją – w zakresie II koparki.

Następnie Grupa na podstawie noty obciążeniowej z dnia 26 maja 2011 roku na kwotę 2 762 tysiące złotych obciążyła FUGO S.A. pozostałą karą umowną z Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku. Z uwagi na brak zapłaty ww. należności Grupa dokonała potrąceń z wynagrodzeń przysługujących FUGO S.A. z tytułu wykonania umowy.

Bezsporne jest, iż wykonanie Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku nastąpiło z opóźnieniem.

W dniu 14 maja 2012 roku Grupa FUGO S.A. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Koninie z zawezwaniem do próby ugodowej na kwotę 12 896 tysięcy złotych. Na kwotę tę składają się następujące roszczenia :

- kwota 5 872 tysiące złotych z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia,
- kwota 7 024 tysiące złotych z tytułu wynagrodzenia za wykonanie zwiększonego zakresu prac związanych z ww. umową.

Grupa odmówiła zawarcia ugody uznając roszczenia za bezzasadne. W tej sytuacji postępowanie z zawezwania zostało zakończone stwierdzeniem przez Sąd, że nie doszło do zawarcia Ugody i zamknięciem postępowania w dniu 26 września 2012 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa nie może wykluczyć, że FUGO S.A. wystąpi do sądu powszechnego z powództwem o zapłatę wskazanych kwot.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej wydanej na rzecz Grupy dotyczącej złoża węgla brunatnego w Tomisławicach

Grupa jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbinek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylecia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. Grupa i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją przez Grupę odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku Grupa złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Grupy od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej Grupy oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 1 października 2015 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej przez Wójta Gminy Wierzbinek w związku z niezakończonym przez Komisję Europejską postępowaniem przeciwko rządowi polskiemu w przedmiocie naruszenia przepisów dotyczących ochrony środowiska w związku ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2014 roku nie pozbawia mocy prawnej decyzji środowiskowej wydanej przez wójta gminy Wierzbinek i nie wstrzymuje prac eksploatacyjnych oraz wydobywczych na odkrywce Tomisławice. Decyzja środowiskowa Wójta Gminy Wierzbinek z dnia 7 sierpnia 2007 roku w dalszym ciągu pozostaje w obrocie prawnym i do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze wywołuje ona skutki prawne.

18. STRUKTURA RZECZOWA I TERYTORIALNA SPRZEDAŻY

Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży w latach 2016 i 2015 była następująca:

Rodzaj działalności (w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
1. Sprzedaż produktów	1 898 660	1 906 634
2. Sprzedaż usług	165 789	230 065
3. Sprzedaż towarów i materiałów	741 996	911 576
Przychody netto ze sprzedaży, razem	2 806 445	3 048 275

Struktura terytorialna przychodów ze sprzedaży w latach 2016 i 2015 była następująca:

Obszar działalności (w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
1. Polska	2 772 283	3 024 686
2. Pozostałe kraje UE	18 114	4 964
3. Kraje spoza UE	16 048	18 625
Przychody netto ze sprzedaży, razem	2 806 445	3 048 275

19. INFORMACJE O PRZYCHODACH, KOSZTACH I WYNIKACH DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ W ROKU OBROTOWYM LUB PRZEWIDZIANEJ DO ZANIECHANIA W ROKU NASTĘPNYM

W roku obrotowym Grupa Kapitałowa nie zaniechała i w kolejnym roku nie planuje zaniechania żadnego rodzaju działalności.

20. PODATEK DOCHODOWY

Uzgodnienie zysku brutto do podstawy opodatkowania przedstawia się następująco:

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zysk/ (strata) brutto	631 369	(1 960 178)
Różnice podatkowe wynikające z zastosowania innej stawki podatkowej	342	(63 798)
(-) Przychody roku bieżącego nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	(808 305)	(704 290)
(+) Koszty roku bieżącego nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	540 116	3 047 922
(+) Przychody roku poprzedniego podlegające opodatkowaniu w roku bieżącym	1 369	6 789
(-) Koszty roku poprzedniego uznane za koszty uzyskania przychodu w roku bieżącym	(369 939)	(253 359)
(+/-) Inne różnice (zmniejszenia/zwiększenia podstawy opodatkowania)	146 262	93 728
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	141 214	166 814
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	141 214	166 814
Wykorzystanie strat z lat ubiegłych	(11 238)	(733)
Stawka podatkowa	19%	19%
Korekty CIT		(712)
Podatek dochodowy (bieżący)	15 593	30 843

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Na rezerwy/aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego składają się różnice z następujących tytułów:

(w tysiącach złotych)	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2015 roku
<i>Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>		
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	239 594	332 988
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	21 972	20 662
Przeszacowanie aktywów finansowych do wartości godziwej	12 546	4 399
Naliczone odsetki od pożyczki udzielonej i od lokat	117	139
Dodatnie różnice kursowe	4 486	3 029
Różnice na transakcjach wewnątrzgrupowych	1 701	451
Inne	99 991	90 404
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	380 407	452 072
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>		
Różnice pomiędzy księgową i podatkową wartością środków trwałych	2	3 109
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	35 964	16 176
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-
Przeszacowanie aktywów finansowych do wartości godziwej	1 841	37 348
Naliczone, niezapłacone odsetki od zobowiązań	107	84
Odpisy aktualizujące należności	567	638
Odpisy aktualizujące zapasy	2 209	1 781
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i świadczenia emerytalne	23 827	17 891
Pozostałe rezerwy	16 376	155 838
Ujemne różnice kursowe	-	10 939
Różnice na transakcjach wewnątrzgrupowych	8 645	7 189
Inne	39 374	35 992
Odpis aktualizujący aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	128 912	286 985

21. KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Amortyzacja	199 541	242 991
Zużycie materiałów i energii	299 851	167 713
Usługi obce	158 020	286 318
Podatki i opłaty	535 398	528 941
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	510 655	576 395
Pozostałe koszty rodzajowe	74 781	47 557
Koszty według rodzaju, razem	1 778 246	1 849 915
- Koszty sprzedaży	6 852	8 173
- Koszty ogólnego zarządu	160 582	143 812
- Zmiana stanu produktów	66 255	-
- Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	2 262	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 542 295	1 697 930

22. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, w tym:	266 764	106 678
- zysk ze zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	266 585	9 613
- zysk ze zbycia nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji	179	97 065
Dotacje	1 463	1 977
Inne przychody operacyjne, w tym:	34 674	222 144
- rozwiązanie odpisów aktualizujących	435	1 154
- aktualizacja wartości nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji	15 183	11 526
- rozwiązanie rezerwy	2 052	7 576
- odpisane i umorzone zobowiązania	-	33
- przychody z tytułu odszkodowań	3 869	-
- zyski aktuarialne	2 668	-
- inne	10 467	201 855
Pozostałe przychody operacyjne, razem	302 901	330 799

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 zysk ze zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dotyczy sprzedaży gruntów w Turcji. W roku zakończonym 31 grudnia 2015 inne przychody operacyjne uwzględniają rozwiązanie rezerwy na odsetki w kwocie 179 958 tysięcy złotych

23. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych w tym:	-	-
- strata ze zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	-	-
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, w tym:	15 618	1 532 714
- odpis aktualizujący wartość zapasów	11 398	12 973
- odpis aktualizujący wartość należności	1 418	2 063
- odpis aktualizujący wartość środków trwałych	-	1 503 309
- aktualizacja wartości nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji	2 802	14 369

Inne koszty operacyjne, w tym:	6 857	712 202
- utworzona rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	-	-
- utworzona rezerwa na skutki postępowania sądowego	-	628
- pozostałe rezerwy	1 446	1 400
- odszkodowania i kary umowne	607	1 107
- inne (jak opisano poniżej)	4 804	709 067
Pozostałe koszty operacyjne, razem	22 475	2 244 916

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 28 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz Krajowym Standardem Rachunkowości nr 4 "Utrata wartości aktywów" na koniec każdego okresu sprawozdawczego Zarząd jednostki dominującej ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składników aktywów. W związku z powyższym Grupa każdorazowo dokonuje analizy przesłanek mogących mieć wpływ na utratę wartości któregokolwiek ze składników aktywów oraz ustalenia ośrodków wypracowujących korzyści ekonomiczne w ramach Grupy.

Test wykonano na dzień 31 grudnia 2016 roku. W oparciu o przeprowadzone testy nie stwierdzono konieczności rozpoznania odpisów aktualizujących wartość rzeczowego majątku trwałego jak szerzej opisano w nocie 7.

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku inne koszty operacyjne uwzględniają w szczególności zobowiązanie podatkowe Jednostki dominującej za rok 2011 w kwocie 686,4 milionów złotych, obejmujące kwotę główną plus odsetki oraz odpis z tytułu utraty wartości aktywa górnictwa na kwotę 16 189 tysięcy złotych.

24. PRZYCHODY FINANSOWE

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zyski z tytułu udziału w innych jednostkach	65	374
Odsetki, w tym:	10 348	10 134
- odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	249	-
- odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom niepowiązanym	12	1 641
- odsetki od obligacji	110	1 563
- odsetki bankowe	9 193	4 459
- odsetki karne	133	3,0
- pozostałe	652	2 468
Zysk ze zbycia inwestycji finansowych, w tym:	1 011	-
- zysk ze zbycia instrumentu forward	1 011	-
Aktualizacja wartości akcji Cyfrowy Polsat	215 998	-
Inne, w tym:	44 284	29 493
- różnice kursowe	-	1 134
- pozostałe przychody finansowe	44 284	28 359
Przychody finansowe, razem	271 706	40 001

Zysk z aktualizacji wyceny inwestycji finansowych, to zysk z wyceny do wartości godziwej na dzień bilansowy posiadanego przez Grupę pakietu akcji w spółce Cyfrowy Polsat. Wycena została dokonana na podstawie kursu zamknięcia notowań akcji spółki Cyfrowy Polsat na GPW, jaki obowiązywał na dzień bilansowy.

25. KOSZTY FINANSOWE

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Odsetki, w tym:	71 560	52 935
- odsetki dla spółek powiązanych	12	-
- odsetki karne i budżetowe	319	321
- odsetki bankowe i leasingowe	69 225	50 257
- pozostałe	2 005	2 357
Aktualizacja wartości inwestycji finansowych, w tym:	27 430	131 947
- przeszacowanie aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-	121 174

- przeszacowanie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	27 430	10 773
Inne, w tym:	125 802	154 616
- różnice kursowe	92 562	129 958
- pozostałe koszty finansowe	33 240	24 658
Koszty finansowe, razem	224 792	339 498

Strata z aktualizacji wyceny inwestycji finansowych za 2015 rok dotyczy głównie wyceny do wartości godziwej na dzień bilansowy posiadanego przez Grupę pakietu akcji w spółce Cyfrowy Polsat. Wycena została dokonana na podstawie kursu zamknięcia notowań akcji spółki Cyfrowy Polsat na GPW jaki obowiązywał na dzień bilansowy i skutkowałą rozpoznaniem 121 174 tysięcy złotych straty.

26. STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

(w tysiącach złotych)	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2015 roku
Środki pieniężne w banku	894 954	810 344
- rachunki bieżące	536 058	624 599
- depozyty do 3 m-cy	358 896	185 745
Inne środki pieniężne	-	-
- środki na akredytywach	-	-
Środki pieniężne, razem	894 954	810 344

27. INFORMACJE O PRZECIĘTNYM ZATRUDNIENIU, Z PODZIAŁEM NA GRUPY ZAWODOWE

Grupa zatrudnionych	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zarząd (liczba osób)	51	48
Pracownicy umysłowi (liczba osób)	550	1 237
Pracownicy fizyczni (liczba osób)	6 012	5 975
Zatrudnienie, razem	6 613	7 260

28. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i dnia 31 grudnia 2015 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi (w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	219	219
Pozostałe usługi	-	-
Razem, w tym:	219	219
- należne na dzień bilansowy	219	219
- wypłacone na dzień bilansowy	-	-

Wynagrodzenie nie obejmuje usług świadczonych na rzecz innych spółek Grupy.

29. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONYCH LUB NALEŻNYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁEK HANDLOWYCH

Wynagrodzenia osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących Jednostki dominującej z tytułu uczestnictwa w organach zarządczych i nadzorujących podmiotów wchodzących w skład Grupy wyniosły:

Wynagrodzenia (w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zarząd Spółki	1 566	497
Rada Nadzorcza	200	200
Wynagrodzenia, razem	1 766	697

30. INFORMACJE O POŻYCZKACH I ŚWIADCZENIACH O PODOBNYM CHARAKTERZE UDZIELONYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ALBO ADMINISTRUJĄCYCH SPÓŁEK HANDLOWYCH

Zarówno w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2016 roku jak i w roku poprzednim Jednostka dominująca nie udzieliła osobom wchodzącym w skład swoich organów zarządzających i nadzorujących bądź administrujących żadnych pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze.

31. INFORMACJE O WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH, KTÓRE NIE PODLEGAJĄ KONSOLIDACJI

Grupa Kapitałowa nie podejmowała wspólnych przedsięwzięć, które nie podlegają konsolidacji.

32. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ I TRANSAKCJACH ZE STRONAMI POWIĄZANYMI

a) Grupa kapitałowa

Jednostka dominująca funkcjonowała w ramach grupy kapitałowej Bithell Holdings Limited. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najwyższym szczeblu grupy kapitałowej, w której skład wchodzi Grupa jako jednostka zależna, nie jest sporządzane.

Podmiotem dominującym wobec Spółki jest Bithell Holdings Limited z siedzibą na Malcie.

W okresie, za który sporządzono sprawozdanie finansowe Grupa nie dokonywała transakcji z podmiotem dominującym.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najniższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi Jednostka dominująca jako jednostka zależna, należącej jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa w punkcie (a), nie jest sporządzane.

W 2016 i 2015 roku Grupa nie zawierała transakcji z podmiotem dominującym.

b) Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wielkość transakcji jednostek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązаныmi, których udziały wykazano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności oraz z podmiotami powiązаныmi nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyniosła:

Blue Jet Sp. z o.o.

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Sprzedaż	2 644	2 618
Zakupy	3	-
	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług	4	1

Polsat Media B.V.

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
-----------------------	---	---

Elektrim

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Sprzedaż	181	1
Zakupy	31	30

	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	18	-

Cyfrowy Polsat S.A.

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Sprzedaż	4	7 960
Zakupy	8 310	7

	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	818	1 851
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług	1	1

Polkomtel Sp z o.o.

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Sprzedaż	142 255	69 442
Zakupy	1 058	4 872

	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	18 163	10 722
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług	1 019	1 542

Pollytag S.A.

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Otrzymane dywidendy i udziały w zyskach	-	1 504

Plus Bank S.A. (d. Invest Bank)

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Sprzedaż	58	-
Zakupy	-	26
Kredyty i pożyczki	62 912	13 081
Odsetki - przychody finansowe	184	396
Odsetki – koszty finansowe	2	-

PAI Media

(w tysiącach złotych)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Sprzedaż	12	-

	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	3	-
Kredyty i pożyczki	5 697	-

Warunki transakcji zawieranych przez Grupę z innymi stronami powiązanymi w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie odbiegały od warunków rynkowych.

33. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY

Zmiany w strukturze Grupy, które miały miejsce w okresie kończącym się 31 grudnia 2016 roku zostały opisane w punkcie 6.

34. INSTRUMENTY FINANSOWE

i. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa narażona jest na ryzyko rynkowe obejmujące przede wszystkim ryzyko zmiany stóp procentowych i ryzyko kredytowe. Do głównych instrumentów finansowych utrzymywanych przez Grupę należą akcje i udziały, udzielone pożyczki, lokaty długoterminowe i środki pieniężne. W przypadku posiadanych akcji spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie Grupa jest narażona na spadki kursów ich akcji. W przypadku udzielonych pożyczek, lokat i środków pieniężnych Grupa jest narażona na wahania stóp procentowych oraz ryzyko kredytowe. Ponadto Grupa korzysta z pożyczek otrzymanych od jednostek powiązanych i od banków oraz z kredytów bankowych. Ich celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność inwestycyjną Grupy. Jedną z pożyczek jest denominowana w obcej walucie, więc osłabienie się złotego skutkuje wzrostem wartości tego zobowiązania. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Grupę nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi.

ii. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa korzysta ze zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym. Zarządy poszczególnych Spółek, których to ryzyko może dotyczyć monitorują zmiany stóp procentowych w sposób ciągły i podejmują odpowiednie działania, na przykład zawierając transakcje zabezpieczające stopę procentową (swapy)

iii. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Jedynie około 2 % zawartych przez Grupę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

iv. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników:

- niewypłacalności kontrahenta,
- częściowej spłaty należności,
- istotnego opóźnienia w spłacie należności
- innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Spółki z Grupy zawierają transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest ograniczone.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

v. Przychody i koszty odsetkowe wynikające z zawartych kontraktów

Poniższa tabela przedstawia przychody i koszty odsetkowe wynikające z zawartych kontraktów, a dotyczące wszystkich instrumentów finansowych Grupy, które wykazane zostały w sprawozdaniu finansowym.

Kategoria aktywów/ pasywów	Przychody/koszty odsetkowe	
	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 447	1 669
Pożyczki udzielone i należności własne	4 350	1 644
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	15	50
Długoterminowe zobowiązania finansowe	4	-

vi. Zabezpieczenia

Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej związane z zaciągniętym kredytem konsorcjalnym denominowanym w EUR o zmiennym oprocentowaniu na bazie stopy referencyjnej EURIBOR 3M przy wykorzystaniu transakcji pochodnych. Instrumentem zabezpieczającym ekspozycję na ryzyko stopy procentowej jest transakcja typu Interest Rate Swap, w ramach której Grupa dokonuje zamiany strumienia płatności odsetkowych opartych o zmienną stopę procentową EURIBOR 3M na płatności o stałej stopie procentowej w wysokości 3,1050%. Grupa wyznacza desygnowane instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające w modelu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujmuje je zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

W tabelach poniżej przedstawione zostały podstawowe parametry transakcji pochodnych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające, w tym okresy, w których wystąpią przepływy pieniężne z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz w których wpłyną one na wynik finansowy, a także ich wartość godziwa w polskich złotych na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]*	Wartość godziwa w PLN	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia
	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2016 roku	31 grudnia 2016 roku
Transakcja typu IRS	43 785	(10 053)	w okresach kwartalnych, ws tymczniu , kwietniu, lipcu oraz październik każdego roku od daty zapadlanosci transakcji IRS, tzn lipca 2019 roku

*nominał amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]*	Wartość godziwa w PLN	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia
	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2015 roku
Transakcja typu IRS	58 418	(16 292)	w okresach kwartalnych, w styczniu, kwietniu, lipcu oraz październiku każdego roku do daty zapadlanosci transakcji IRS, tzn. lipca 2019 roku

*nominał amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

Zmiana wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszona na kapitał własny została przedstawiona poniżej:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2015 roku</i>
Bilans otwarcia	(14 742)	(21 902)
Efektywna część zysków/strat na instrumencie zabezpieczającym	(1 278)	(1 217)
Kwoty odnoszone w rachunek zysków i strat, z tego:	(7 274)	(8 377)
-korekta kosztów odsetkowych	(7 274)	(8 377)
-korekta z tytułu nieefektywności zabezpieczenia	-	-
Bilans zamknięcia	(8 746)	(14 742)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego - rozpoznany w kapitale z aktualizacji wyceny	1 662	2 801
Bilans zamknięcia z uwzględnieniem podatku odroczonego	(7 084)	(11 941)

Grupa zabezpiecza także ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO2 wykorzystując transakcje terminowe na zakup uprawnień na własne potrzeby. W poniżej tabeli przedstawiono podsumowanie aktywnych na dzień bilansowy transakcji terminowych.

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień</i>	<i>Łączny nominalny</i> <i>transakcji</i>	<i>Waluta</i> <i>transakcji</i>	<i>Termin</i> <i>zapadalności</i>
Transakcje forward	3 997 000	30 180	EUR	Do 1 roku

35. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

W marcu 2017 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny (dalej „WSA”) po ponownym rozpatrzeniu sprawy oddalił skargę jednostki dominującej na decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w zakresie podatku dochodowego za rok 2006. Elektrim SA złożył skargę kasacyjną od wyroku w WSA w przewidzianym przez przepisy prawa terminie.

W marcu 2017 roku Grupa otrzymała decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu („RDOŚ w Poznaniu”) z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopalni towarzyszących z Odkrywki Ościśłowo”. Decyzja RDOŚ w Poznaniu nie jest ostateczna. Od decyzji przysługiwało odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniesione za pośrednictwem RDOŚ w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia doręczenia. Grupa złożyła w terminie odwołanie od wydanej decyzji.

W kwietniu 2017 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki dominującej, na którym została podjęta uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Elektrim SA poprzez emisję akcji imiennych serii V, realizowanej w drodze subskrypcji prywatnej.

W kwietniu 2017 roku Grupa otrzymała dwie decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie umarzające postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia drzew w gminie Borne Sulinowo.

Warszawa, dnia 2 czerwca 2016 roku

.....
Iwona Tabakiernik-Wysłocka
Członek Zarządu

.....
Wojciech Piskorz
Prezes Zarządu

.....
Agnieszka Nowakowska
Główny Księgowy